

**Kommunledningsförvaltningen**

Kallelse

2022-04-12

**Sammanträdande organ**

Viadidaktnämnden

**Tid**

2022-04-19 klockan 09:00

**Plats**

Åbrogården, Vingåker

<b>Nr</b>	<b>Ärende</b>	<b>Beteckning</b>
1	Upprop	
2	Val av justerare	
3	Fastställande av dagordning	
4	Information - Redovisning av ESF-projekt	
5	Verksamhetsinformation	
6	Viadidaktnämndens kvalitetspris 2022	VIAN/2022:5
7	Kvalitetsrapport vuxnas lärande 2021 Viadidakt	VIAN/2022:13
8	Anmälan av delegationsbeslut	
9	Meddelanden	

Gunilla Magnusson (S)

Ordförande

## Viadidaktnämndens kvalitetspris 2022

### Förvaltningens förslag till beslut

Viadidaktnämnden beslutar att dela ut viadidaktnämndens kvalitetspris 2022 till David Andersson och Johan Haarala.

### Sammanfattning av ärendet

För att stimulera en ökad måluppfyllelse beslöt viadidaktnämnden i december 2015 att inrätta ett årligt kvalitetspris. Totalt inkom nomineringar om fem kandidater till 2022 års pris. Utifrån de av nämnden fastslagna kriterierna har Viadidakts ledningsgrupp tagit fram förslag på mottagare. Förvaltningen föreslår att årets pris delas mellan David Andersson och Johan Haarala.

#### David Andersson, handläggare, vuxnas lärande

David har på ett målmedvetet sätt förbättrat rutiner och kvalitet inom administrationen vid vuxnas lärande. David har varit drivande i att utveckla en verksamhet som idag ger ett bättre stöd till både elever, medarbetare och chefer. David delar generöst med sig av sin kunskap, är hjälpsam mot kollegor och sprider glädje i verksamheten.

#### Johan Haarala, IKT-samordnare, stab och service

Viadidakts medarbetare är beroende av Johans insatser för att den praktiska arbetsvardagen ska fungera. Johan stöttar i allehanda frågor runt förvaltningens verksamhetssystem och digitalisering. Han sprider kunskap om GDPR, löser akuta teknikproblem och deltar i förvaltningens uppföljnings- och utvecklingsarbete. Allt detta på ett vänligt, tålmodigt och pedagogiskt vis.

Prissumman om 10 000 kr, fördelat med 5 000 kr per mottagare, ska enligt nämndens riktlinjer användas till ändamål som främjar det fortsatta arbetet.

Sara Alexanderson  
Förvaltningschef

Beslutet skickas till: pristagarna, akten

## Kvalitetsrapport 2021 - Viadidakt Vuxnas lärande

### Förvaltningens förslag till beslut

Viadidaktnämnden godkänner kvalitetsrapporten för Viadidakt Vuxnas lärande avseende verksamhetsåret 2021.

### Sammanfattning av ärendet

Enligt viadidaktnämndens plan för det systematiska kvalitetsarbetet inom vuxenutbildningen ska förvaltningen lämna en årlig kvalitetsrapport till nämnden.

Viadidakt har upprättat ett förslag till rapport avseende verksamhetsåret 2021. I rapporten beskrivs bland annat arbetet med tidigare identifierade förbättringsåtgärder. Vidare följs verksamhetens resultat upp och analyseras.

Redovisningen innehåller även en beskrivning av de förbättringsåtgärder som prioriterats för 2022. Syftet med dessa åtgärder är att höja kvaliteten, öka elevernas måluppfyllelse och förbättra verksamheten utifrån resultaten från den senaste medarbetarundersökningen.

### Ärendets handlingar

- Kvalitetsrapport 2021 - Viadidakt Vuxnas lärande

Sara Alexandersson  
Förvaltningschef

Beslutet skickas till:

Akten

# **Kvalitetsrapport 2021**

## **Viadidakt Vuxnas Lärande**

# Innehåll

<b>Inledning</b> .....	<b>3</b>
Strukturen för det systematiska kvalitetsarbetet .....	3
Förbättringsåtgärder 2021 .....	3
Effektivisering av administrationen .....	3
Utökad kvalitetsuppföljning av externa anordnare.....	3
Utbildningar och lärande .....	4
Ökad utbildningstillgänglighet och stöd .....	4
<b>Uppföljning och analys av studieresultat</b> .....	<b>5</b>
Svenska för invandrare (SFI).....	5
Studieresultat .....	5
Analys .....	6
Vuxenutbildning på grundläggande nivå.....	6
Studieresultat .....	7
Analys .....	8
Vuxenutbildning på gymnasial nivå .....	8
Studieresultat .....	8
Analys .....	10
Yrkesinriktad vuxenutbildning .....	10
Studieresultat .....	11
Analys av yrkesinriktade kurser .....	11
<b>Uppföljning och analys av studieavbrott</b> .....	<b>12</b>
Avbrott SFI .....	12
Avbrott kurser på grundläggande nivå .....	13
Avbrott kurser på gymnasial nivå.....	15
<b>Uppföljning och analys av elevernas upplevelser</b> .....	<b>17</b>
<b>Verksamhetsvolym</b> .....	<b>19</b>
SFI .....	19
Grundläggande nivå.....	20
Gymnasial nivå.....	21
Särskild utbildning för vuxna .....	22
Samhällsorientering (SO).....	24
<b>Verksamhetens förutsättningar</b> .....	<b>26</b>
Organisation och styrning .....	26
Medarbetare och resurser .....	26
Samlad nulägesanalys.....	27
Planerade förbättringsåtgärder för 2022 .....	27
Rektors slutord .....	28

# Inledning

Den kommunala vuxenutbildningen inom Viadidakt Vuxnas lärande omfattar svenska för invandrare, grundläggande och gymnasial vuxenutbildning samt särskild utbildning för vuxna. Verksamheten styrs av nationella och lokala styrdokument såsom skollag, förordningar, läroplaner, kursplaner och kommunplan.

Det ska årligen upprättas en kvalitetsredovisning för Vuxnas lärande, som en del i det systematiska kvalitetsarbetet inom vuxenutbildningen. Syftet med det systematiska kvalitetsarbetet är ytterst att öka elevernas måluppfyllelse och tillhandahålla en trygg och effektiv studiemiljö. Kvalitetsarbetet omfattar alla studerande, oavsett om verksamheten bedrivs i egen regi med platsbunden verksamhet, på distans eller utförs av extern anordnare på entreprenad.

Denna redovisning avser verksamhetsåret 2021.

## Strukturen för det systematiska kvalitetsarbetet

Arbetet med att utveckla verksamhetens kvalitet är en cyklisk process som består av olika faser. Det systematiska kvalitetsarbetet på Viadidakt Vuxnas lärande är utformat i enlighet med Skolverkets allmänna råd och strävar mot att uppfylla de nationella målen för vuxenutbildning.

**Fas 1. Följa upp** studieresultat och måluppfyllelse relaterat till nationella mål samt elevernas upplevelse av skolsituationen och förhållanden i verksamheten.

**Fas 2. Analysera** och bedöma utvecklingsbehov med prioriterade förbättringsområden.

**Fas 3. Planera** åtgärder för att möta belysta utvecklingsbehov.

**Fas 4. Genomföra** beslutade åtgärder.

Uppföljningar, analyser samt planering och genomförande av mindre åtgärder sker löpande under året. Den sammanfattande årliga kvalitetsrapporten till huvudmannen ska levereras under våren. Huvudmannen, Viadidaktnämnden, bedömer verksamhetens förutsättningar och resurser och beslutar om övergripande större åtgärder.

## Förbättringsåtgärder 2021

### Effektivisering av administrationen

Åtgärder vidtogs för att effektivisera administrationen i efterdyningarna av den rationalisering av verksamheten som skedde under 2020 med en viss neddragning av personalstyrkan. Satsningen på anställning av två handläggare medförde ett ökat fokus på att få en mer effektiviserad verksamhet som fortfarande skulle bedrivas kundfokuserat i enlighet med de övergripande målen att ha en budget i balans och fler godkända elever.

Bland annat företogs åtgärder för att minska den administrativa bördan genom en utökning av olika e-tjänster. Detta för att reducera tiden för den direkta handläggningen, minska behovet av att flera personer engagerades i samma ärende, samt för att få en mer automatiserad och likriktad process.

Testning skedde först i mindre skala och utökades sedan succesivt för att till slut inbegripa en majoritet av alla hanterade ärenden. Dessa kan initieras av såväl studie- och yrkesvägledare, lärare, administrationspersonal, etc.

Efter att ha varit i bruk i cirka ett år är det klart övervägande positiva effekter som kunnat ses av dessa tjänster. Att i timmar uppskatta den tidsbesparing dessa innebär är vanskligt men är definitivt signifikant samtidigt som risken för fel har reducerats. E-tjänsterna följs kontinuerligt upp och ändras när behov uppstår.

### Utökad kvalitetsuppföljning av externa anordnare

Under 2021 togs flera initiativ för att skapa förutsättningar för att få till en bättre uppföljning av de externa utbildningsanordnarna. Utbytesträffar företogs med andra kommuner för att dra lärdom av varandra och

därigenom försöka få fram enhetliga verktyg för att stärka kontrollen och säkerställa kvaliteten hos anordnarnas utbildningsfunktion.

Kvalitetsuppföljningen av de externa anordnarna är fortfarande under utveckling och arbetet kommer att fortskrida under 2022 för att få fram bättre rutiner kring uppföljningen. Uppföljningen är viktig utifrån huvudmannaskapet och det övergripande ansvaret för elevernas utbildning.

En ny rutin har upprättats av kvalitetsstrategen i samråd med Vuxnas lärande för att tydliggöra att uppföljningen av de externa anordnarna har en ökad prioritet. Under det gångna året har kontinuerliga avstämningar genomförts med den anordnare som har störst elevvolym i syfte att höja kvalitén och samordningen.

Under sommaren genomfördes en provenkät till före detta elever hos de externa anordnarna för att kunna spåra eventuella skillnader och avvikelser inför framtida uppföljningar. Deltagarantalet var begränsat och vissa anordnare hade mycket få deltagare varför inga resultat eller slutsatser av enkäten presenteras här. Elevernas upplevelser genererade dock skäl att framöver genomföra denna typ av enkäter i större skala som ett verktyg i uppföljningen. Mer information om enkäten finns i analysavsnittet för de gymnasiala kurserna.

## **Utbildningar och lärande**

Trots begränsade förutsättningar, beroende på den smittsituation som funnits i samhället under det gångna året, har satsningar på kompetensutveckling genomförts hos Vuxnas lärande.

Ett ökat fokus på digitalisering, kollegialt lärande och auskultationer har varit ett led i detta. Utbildningar i plattformarna itslearning och Lunis har genomförts för att stärka kompetensen hos lärarna när alltmer av utbildningen förväntas ske digitalt, utanför det fysiska klassrummet.

Föreläsningar om Hot och våld samt RISE var två andra satsningar som genomfördes under det gångna året. Carl Heath från RISE höll en föreläsning om framtidens utmaningar som kanske redan är här. Den nya tidens möjligheter ställer också krav på flexibilitet och anpassning av verksamheten för att möta upp de förväntningar som finns. Inriktningen var primärt mot innovationslösningar som Vuxnas lärande behöver inse att alla är en del av. Föreläsningen om Hot och våld var anpassad utifrån skolans miljö och de förutsättningar som gäller just där.

## **Ökad utbildningstillgänglighet och stöd**

Under våren 2021 initierades antagning varje vecka för utbildning på gymnasial nivå för att erbjuda större flexibilitet och ökad tillgänglighet för skolans elever. Satsningen förde med sig en ökning av antalet elever inom utbildning på gymnasial nivå. Den ökade tillgängligheten och större flexibilitet medförde ökade krav på administrationen, såväl internt som hos de externa anordnarna. (Läs mer under aktuellt analysavsnitt.)

Bron var ett nytt projekt under 2021 med syfte att ge ett utökat elevstöd, främst till de elever som läste kurser på distans. Bakgrunden till ansökan om medel för projektet var den ökande andelen elever som läser distanskurser på gymnasial nivå, men där det också visat sig finnas ett behov av stöd hos en betydande andel av eleverna för att klara studierna. Skolverket beviljade ett bidrag om 4,7 miljoner för stödprojektet under ett års tid. Mer information om projektet finns i slutrapporten. Vidare analys av elevperspektivet återfinns under avsnittet "Uppföljning och analys av elevernas upplevelser".

Det är fastslaget att de tre stödverksamheter (Loftet, Bron och Viadukten) som bedrivits parallellt under 2021 nu går samman och bildar en enhetlig stödverksamhet under 2022. Syftet är att använda resurserna effektivare och samtidigt kunna möta elevernas behov av tillgänglighet och flexibilitet. Samlingsnamnet kommer att vara Stödcentrum.

Vuxnas lärande har infört ett nivåplaceringstest under 2021. Syftet är att bättre identifiera elevernas förkunskaper när underliggande betyg ej finns att tillgå. Tidigare erfarenheter visar att eleverna ofta överskattar sina egna kunskaper och söker en alltför avancerad kurs. Den övergripande målsättningen med testen är att eleverna ska hamna i rätt delkurs från början och på det sättet minska andelen underkända betyg, samt undvika onödiga omflyttningar.

# Uppföljning och analys av studieresultat

I det systematiska kvalitetsarbetet ingår att regelbundet följa upp och analysera elevernas studieresultat. För att kunna belysa utvecklingen har statistikunderlag tagits fram för de senaste fyra åren. Alla lärare på vuxnas lärande har varit delaktiga i att genomföra betygsanalys med fördjupning inom samtliga ämnesområden. Analysen inkluderar både betyg och studieavbrott för elever inom samtliga skolformsdelar oavsett om undervisningen har bedrivits i egen regi eller av extern utbildningsanordnare.

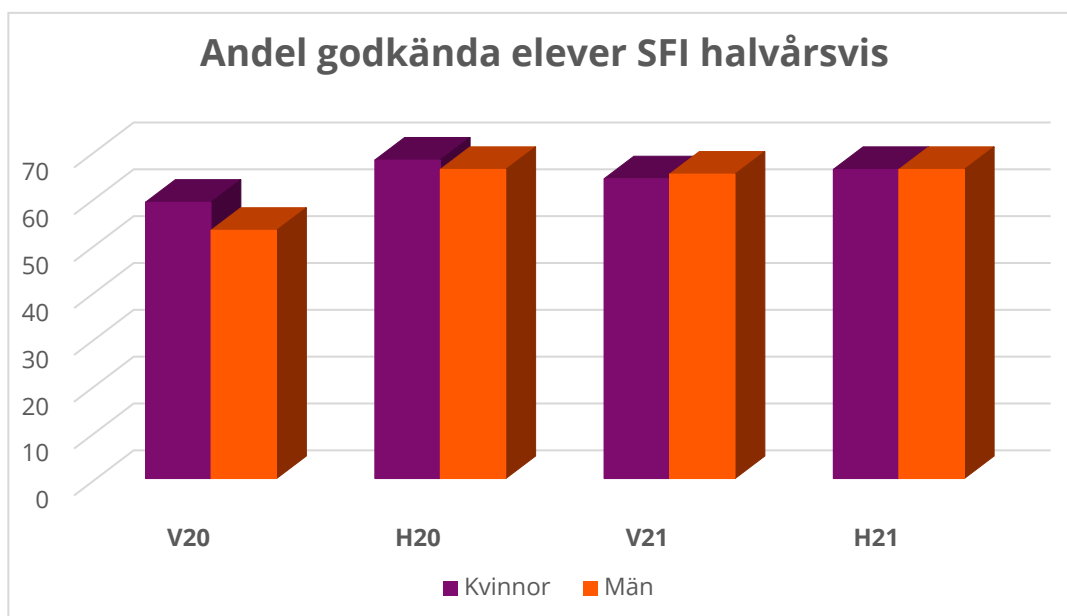
Statistik och diagram förekommer frekvent i den löpande texten för att ge en bättre visuell bild av hur utvecklingen sett ut över tid. Flera av aspekterna har där det har varit görligt delats upp halvårsvis till skillnad från tidigare rapporter. Detta för att mer detaljerat kunna visa på de skillnader som kan framkomma mellan olika halvår.

Inledningsvis var planen att kvalitetsrapporten skulle vara läsårsbaserad och färdigställas under hösten 2021. När sedan beslut togs om att rapporten skulle vara kalenderårsbaserad och innehålla en redovisning för hela året gav det möjlighet att även göra analyser av höstens resultat. Det förändrade beslutet medför att det inte för alla redovisade underlag finns data för båda halvåren. Underlag som kan antas ha störst intresse för utvärderingen har prioriterats för uppdateringen av data. Analysen delas upp utifrån kvinnor och män på samtliga utbildningsområden. Där verksamheten är separerad finns även analys uppdelad på kommundillhörighet, det gäller exempelvis SFI och särskild utbildning för vuxna.

## Svenska för invandrare (SFI)

Överlag har studieresultaten för SFI varit tämligen stabil de senaste åren. Jämförelsen blir dock inte helt rättvis över längre tid då underkänt betyg (F) endast tillämpats sedan våren 2020. Diagrammet nedan beskriver därför endast de fyra senaste halvåren.

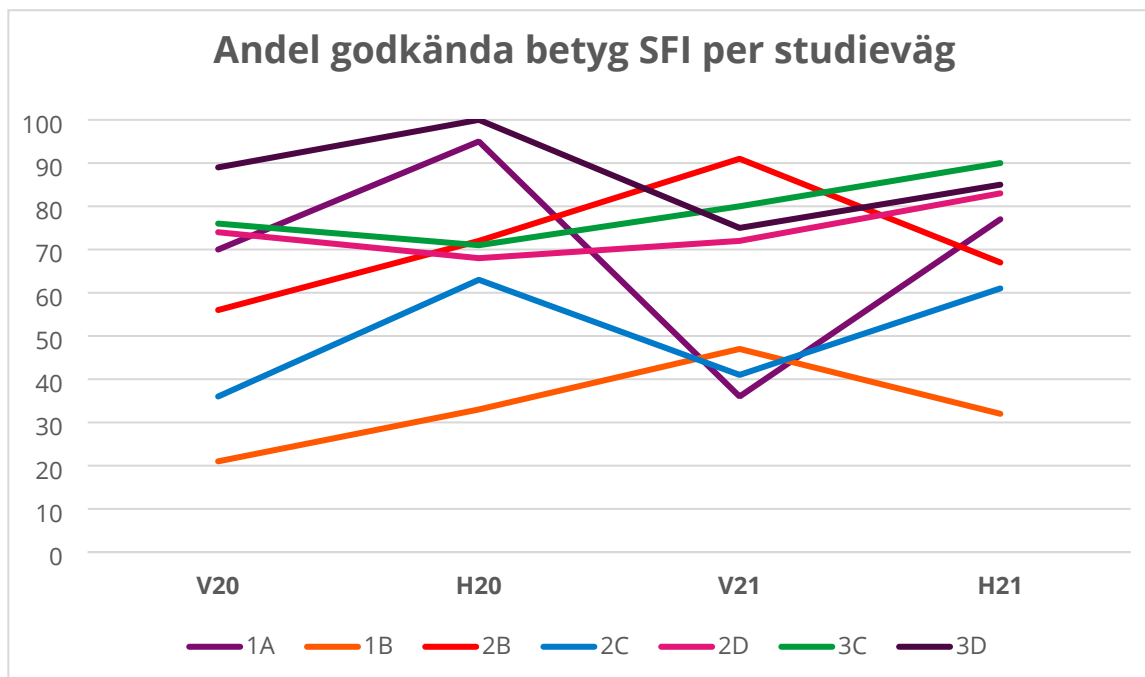
### Studieresultat



En iakttagelse är att könsskillnaden i resultaten när det gäller andelen godkända betyg utjämnats på senare tid. Generellt sett har andelen kvinnor med godkända betyg varit större än motsvarande andel för männen med cirka 2-6 procentenheter.



Under våren 2021 hade dock männen en större andel godkända SFI-betyg i jämförelse med kvinnorna, skillnaden är dock marginell med 65 % för männen och 64 % för kvinnorna. Det senaste halvåret var resultatet helt jämt med 66 % godkända betyg för båda könen.



Uppdelat på studieväg var däremot betygen mycket ojämnt fördelade. Särskilt studieväg 1A har upplevt en stor procentuell nedgång för andelen godkända betyg för våren 2021 i jämförelse med tidigare perioder, för att sedan åter studsa uppåt under hösten. Det motsatta gäller för studieväg 2B där istället andelen godkända elever procentuellt kraftigt har ökat och sedan fallit tillbaka. Den generella tendensen i övrigt är att andelen betygsatta elever på de högre nivåerna 3C och 3D med godkänt betyg ligger stabilare och högre än övriga studievägar.

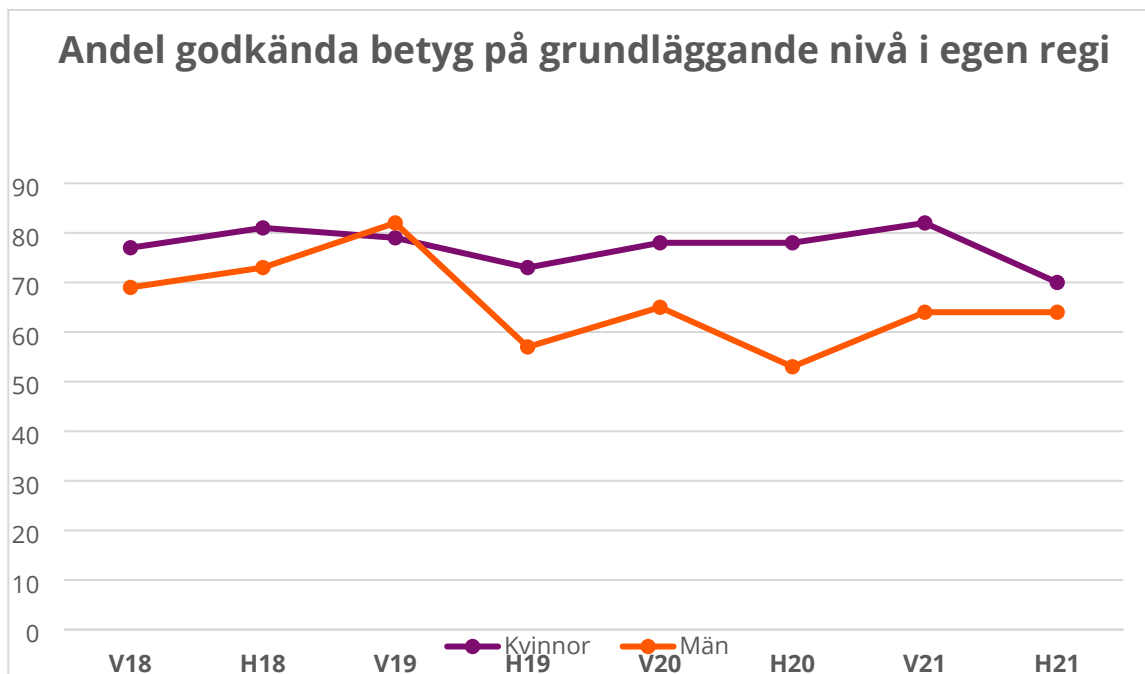
## Analys

Mest anmärkningsvärt är den stora betygspridningen som förekommer mellan de olika studievägarna. Lärargruppens analys gällande spretigheten är att betygsunderlaget under pandemin har varit osäkrare och i vissa fall bristande på grund av distansundervisningen. Detta kan vara en indikation på att den pedagogiska delen behöver ses över och en mer individanpassad undervisning behöver införas samtidigt som samverkan med stödverksamheten behöver stärkas.

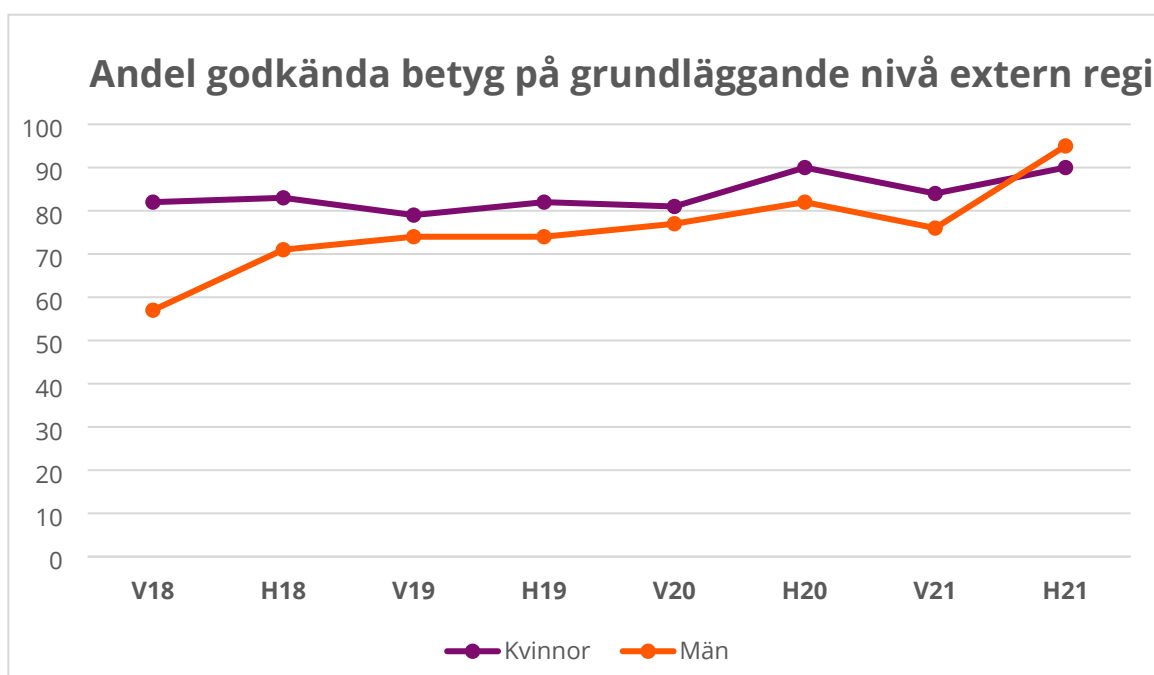
## Vuxenutbildning på grundläggande nivå

För utbildning på grundläggande nivå har deltagarantalet minskat under en tid och en mer omfattande analys om detta kommer under avsnittet som behandlar verksamhetsvolymerna. Under 2021 har ambitionen varit att göra den utbildning på grundläggande nivå och som bedrivs i egen regi mer lättillgänglig och flexibel för att på så sätt bättre möta elevernas olika förutsättningar för studier. Bland annat erbjuds numera möjligheten att läsa kurser på grundläggande nivå i ett distansformat om behov av detta finns. Tidigare har elever med behov av en distanslösning endast haft möjlighet att läsa hos extern anordnare. Även studietakten inom de kurser som bedrivs i egen regi har blivit mer flexibel så att eleverna numera kan erbjudas att läsa på helfart eller halvfart. Även antalet kursstarter har utökats under hösten.

## Studieresultat



På samma sätt som vid de övriga skolformerna så ligger generellt kvinnornas resultat för de grundläggande kurserna i egen regi något högre än för männen, med undantaget våren 2019. Serierna i diagrammet visar det genomsnittliga utfallet men det förekommer vissa resultatskillnader mellan de olika grundläggande kurserna, mer information om detta finns i bilaga. Skillnaderna är dock inte konstanta utan varierar mellan perioderna. Ett generellt, om än inte så tydligt mönster om man tittar på genomsnittet för de senaste årens perioder är att andelen godkända betyg är högst på grundkurser inom *Svenska som andraspråk (SVA)* och lägst på grundkurser inom *Matematik (MAT)*. *Svenska (SVE)* och *Engelska (ENG)* förhåller sig genomsnittligt mellan båda dessa.



Mönstret för kurserna på grundläggande nivå i extern regi liknar mycket det som kunde ses ovan i den egna verksamheten. Generellt sett ligger betygen här dock lite högre och särskilt då den senaste perioden.

### Betygsfördelning på grundläggande nivå A-F i egen regi

Period	A	B	C	D	E	F	-	Totalt
V18	3	13	48	34	81	51	14	244
H18	5	3	23	23	86	36	3	179
V19	5	10	16	21	65	28	1	146
H19	1	6	16	42	42	50	1	158
V20	3	17	29	42	55	49		195
H20	1	13	21	42	53	48		178
V21	3	6	27	27	57	35		155
H21	2	12	12	22	23	33		104

### Analys

Även om det kan se negativt ut med en vikande resultatkurva i den egna regin så är förväntningarna framöver att resultaten kommer att förbättras. 2021 påverkades mycket av smittsituationen och flera arbetssätt förändrades när det gällde de grundläggande kurserna. Rutinen med nivåplaceringstestet har precis börjat sätta sig och eleverna har i högre utsträckning börjat använda sig av testerna. Även möjligheten att kunna studera på distans och annan studietakt i Viadidakts egen regi har ställt krav på nya rutiner, vilka tar en tid att etablera innan resultat kan börja skönjas.

Uppgången i resultatet i den externa regin bör tas med en nypa salt då volymerna de senaste perioderna har varit mycket små vilket innebär att genomslaget av ett fåtal elevers resultat kan ha blivit oproportionerligt stor. Enligt lärarnas analys av resultaten från den egna verksamheten lyfts bland annat fram att det kan behövas fler undervisningstimmar på de lägre nivåerna i matematik och svenska som andraspråk för att lyfta resultaten. En annan synpunkt som framkommit är behovet av mer lånelitteratur så att den kan erbjudas till samtliga elever.

I övrigt nämns att man inte haft några streck som betyg under det gångna året vilket ses som positivt. En annan aspekt som lyfts fram är att även om nivåplaceringstesten ännu inte gett studiemässigt högre resultat har det minskat andelen felplaceringar och onödiga kursbyten för eleverna.

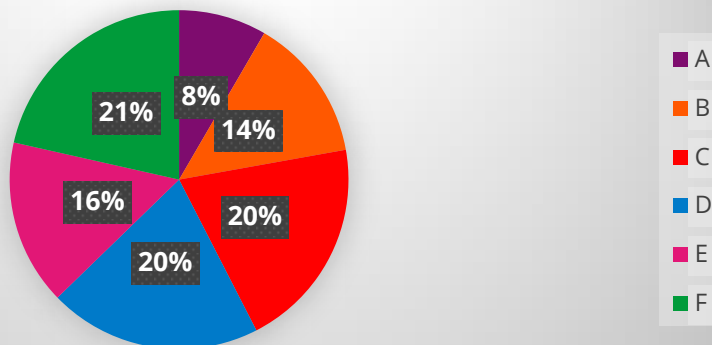
### Vuxenutbildning på gymnasial nivå

Då ingen utbildning på gymnasial nivå, med undantag för stödverksamhet, bedrivits i Viadidakts egen regi riktas fokus i denna rapport på de externa anordnarnas resultat och eventuella avvikelser. En komplicerande faktor i utvärderingen är det faktum att det under året vid olika tillfällen tillkommit ett antal nya anordnare i och med den senaste upphandlingen. Detta har haft en viss försvårande inverkan på analysen då en del av anordnarna bara haft elever under en begränsad tid vilket även påverkat volymerna.

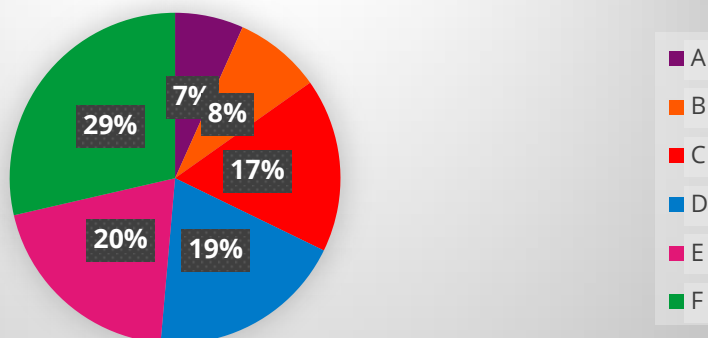
### Studieresultat

Vid en granskning av studieresultaten hos de externa anordnarna framkommer relativt stora skillnader i betygsfördelningen. Nedan åskådliggörs detta i några cirkeldiagram. Varför urvalet föll på just dessa tre beror på att förevarande anordnare har haft elever under hela 2021, samt ett tillräckligt stort betygsunderlag från våren 2021 för att adekvat kunna analyseras.

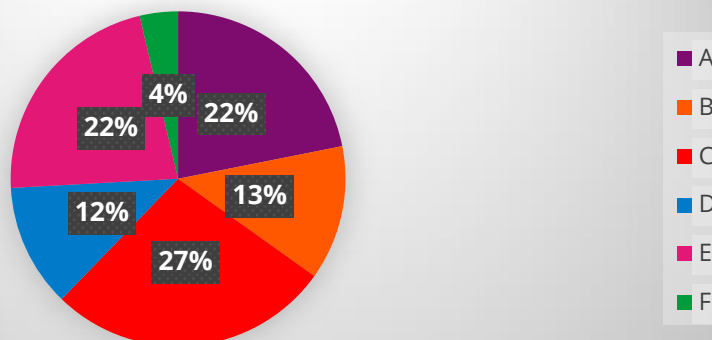
## Betygsfördelning anordnare X



## Betygsfördelning anordnare Y

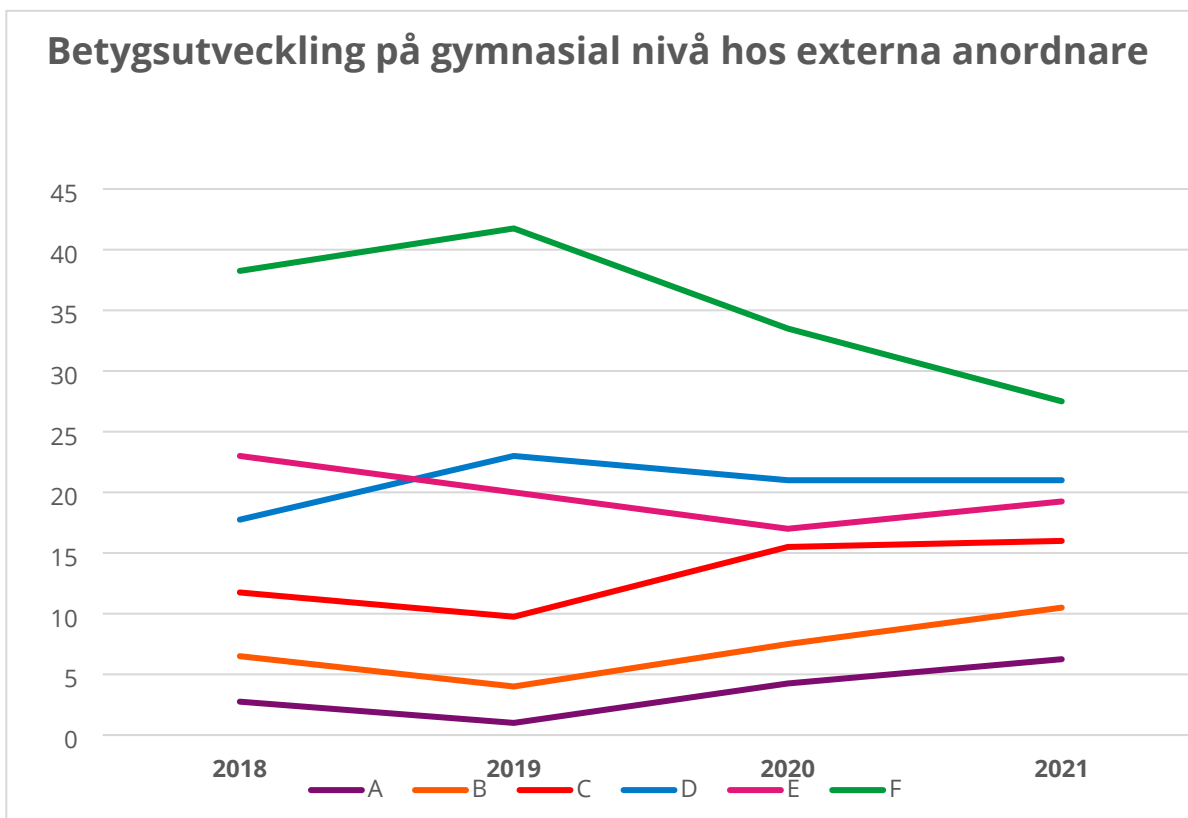


## Betygsfördelning anordnare Z



På det båda ytterlighetsbetygen A och F är skillnaden tydlig, där extern anordnare Y har en andel om 7 % för betyget A, medan anordnare Z har en andel om 22 % för betyget A.

Det omvända förhållandet gäller för betyg F där anordnare Y har en andel om 29 % medan anordnare Z har en andel om endast 4 %. Anordnare X lägger sig lite mitt emellan de båda andra aktörerna men är resultatmässigt mer lik anordnare Y.



År 2019 var betygmässigt det svagaste året där störst andel F-betyg återfanns. Under 2021 har trenden med en långsam förbättring av resultaten fortsatt med en minskning av andel F och en ökning av andelen av de högre betygen A och B.

#### Analys

Skillnaderna i betygsfördelningen är slående och något som kommer att behöva följas upp. Förklaringarna kan vara många och då detta ännu inte tagits upp med anordnarna lämnas spekulationer om dessa tills vidare. Ambitionen är att detta kommer att studeras närmare under 2022 som ett led i den ökade kvalitetsuppföljning av de externa anordnarna som har initierats under det gångna året. Koppling av betyg till de nationella proven har tagits in från största anordnaren för att se hur dessa överensstämmer med varandra. Värt att notera är att anordnarna delvis har haft kurser inom samma verksamhetsområde men också åtskilda vilket gör jämförelsen något mer komplicerad. Det är dock rimligt att anta att betygsfördelningens spridning inte bör vara alltför stor och ungefärligt följa regionala och nationella tendenser. Statistiken i samlad form från Skolverket på gymnasial nivå för riket 2020 utfaller snittet för betyget A på 9,3 % och för betyget F på 11,3 % så det kan vara några siffror värda att relatera till.

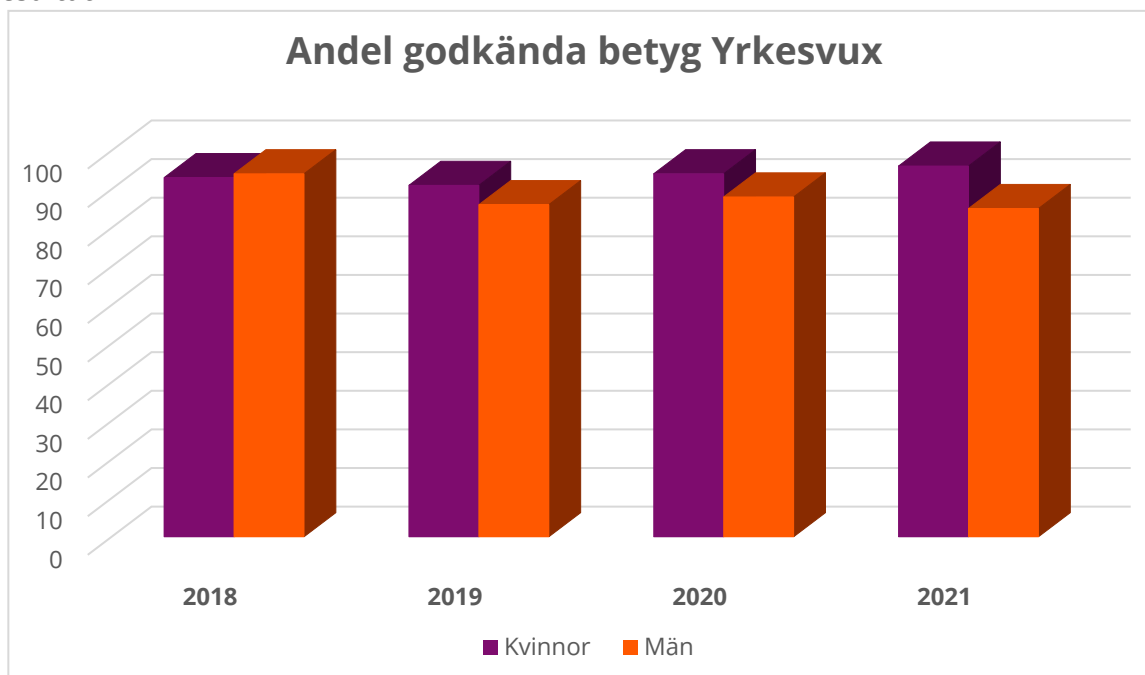
Det som i övrigt kan sägas om resultaten på gymnasial nivå vid en analys på aggregerad nivå över tid är att betygsfördelningen hos Viadidakt är sig ganska lik i förhållande till tidigare år, dock är en trend att betygen konvergerar mot mitten.

Ovanstående cirkeldiagram bygger på statistik hämtad från våren. Detta eftersom tidsramen för rapporten var begränsad så valdes denna period för att mer genomgående kunna göra en analys. Vid stickprovstagnation på betygsfördelningen under hösten finns inga motstridigheter som tyder på att skillnaderna skulle ha förändrats särskilt mycket. Ovanstående diagram kan därför sägas vara relativt representativa för hela 2021.

#### Yrkesinriktad vuxenutbildning

Det kan vara intressant att specifikt titta lite närmare på de yrkesinriktade gymnasiala kurserna då de resultatmässigt skiljer sig en del från de allmänna kurserna. Värt att notera är att de resultat som återfanns i cirkeldiagrammen ovan avsåg en blandning av allmäntheoretiska kurser och yrkeskurser. Här presenteras resultaten från yrkeskurserna isolerat.

## Studieresultat



Resultaten på de yrkesinriktade kurserna på gymnasial nivå följer tidigare trend om att ligga stabilt på en hög nivå. I jämförelse med de allmänna kurserna ligger andelen underkända betyg mycket lågt. Detta följer även rikstrenden i stort, resultaten från 2021 är ännu inte fullt presenterade hos Skolverket men enligt den analys som gjorts av 2020 år resultat så är utvecklingsriktningen att de elever som läser yrkeskurser har bättre betyg än de som läser teoretiska kurser. Detta är något som tycks hålla i sig utifrån de resultat Viadidakt sett lokalt under 2021. Med undantag för 2018 så ligger kvinnornas andel godkända betyg lite högre än männen för kurser inriktade mot yrkesutbildningar.

### Analys av yrkesinriktade kurser

Diagrammet ovan visar inga stora slag åt något håll. En tendens till försvagning av männens betyg kan spåras men är samtidigt så liten så det är svårt att dra några slutsatser utifrån detta. Det som eventuellt skulle kunna få ett genomslag är övergången till nya anordnare, ett skifte som påbörjades under 2021 och kan komma att ha påverkan framöver. Tendensen efter stickprovskontroll från hösten 2021 är att resultaten tenderar att vika nedåt för de yrkesinriktade kurserna.

Det är därför viktigt att följa den resultatmässiga utvecklingen och fortsätta utveckla verktygen för en adekvat uppföljning av de externa anordnarna. Höga betyg är positivt, men kan också spegla att en given utbildning alltför lätt ger elever överbetyg. En stor mängd underkända betyg kan å andra sidan misstänkas att skolan inte lagt sig tillräckligt vinn om att hjälpa eleven fram till ett godkänt resultat.

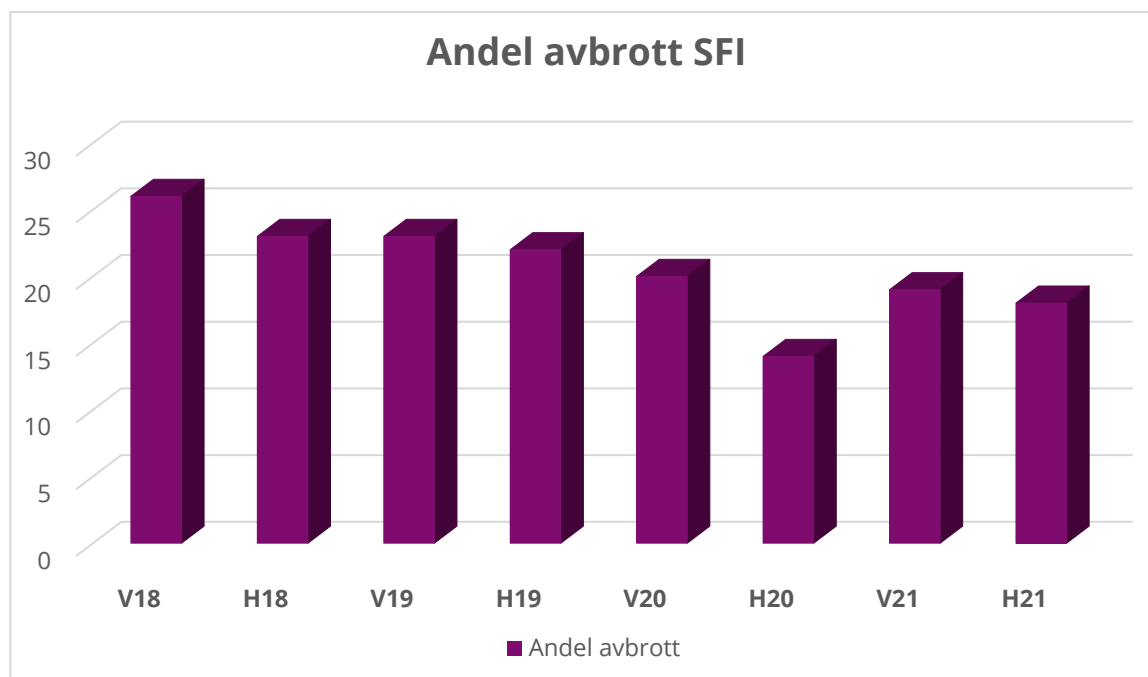
Det går inte utifrån dagens information och statistik att kategoriskt avgöra att det ligger till på det ena eller andra sättet hos respektive anordnare, men det är ett område som behöver analysera djupare för att eleverna ska få en likvärdig och god utbildning av hög kvalitet oavsett vilken aktör som genomför utbildningen.

# Uppföljning och analys av studieavbrott

## Avbrott SFI

Period	Kvinnor	Män	Totalt
V18	153	139	292
H18	111	122	233
V19	120	116	236
H19	115	79	194
V20	90	64	154
H20	52	39	91
V21	69	64	133
H21	57	28	85

Sett över tid har antalet avbrott minskat både för kvinnor och män. Skillnaden är dock inte så stor som volymerna illustrerar då även totalt antal startande har minskat. Alltjämt rör det sig dock om en procentuell minskning vilket belyses av diagrammet nedan.



Den generella trenden är att andelen avbrott på SFI har gått ned över tid. En svag ökning från hösten 2020 är undantaget, i övrigt är den långsiktiga utvecklingsriktningen nedåt, vilket är positivt.

### Orsakskategorier

Avbrottsorsak	V18	H18	V19	H19	V20	H20	V21	H21
A	1	1	1	26	37	12	36	16
G	0	0	0	13	7	5	6	3
I	0	0	0	48	47	38	42	30
J	0	0	2	27	20	13	6	1
K	0	0	0	10	17	9	7	4
M	0	0	0	3	2	0	1	0
O	0	0	0	6	3	0	3	2
Q	0	0	0	5	4	7	13	3
R	0	0	3	16	13	5	8	15
S	0	0	0	0	0	1	1	0
U	0	0	0	0	2	0	0	3
Y	0	0	0	0	1	0	0	0
Z	0	0	0	12	1	1	9	8
Ej angiven	291	232	230	28	1	0	1	0
<b>Totalt</b>	<b>292</b>	<b>233</b>	<b>236</b>	<b>194</b>	<b>154</b>	<b>91</b>	<b>133</b>	<b>85</b>

Här finns en hel del jämförelseproblem då majoriteten av avbrottsorsakerna vid de tidigare perioderna ej var angivna, varför orsaken till avbrotten under 2018 och första halvan av 2019 är okända.

Återigen blir det dock tydligt att trenden är fallande. En annan positiv aspekt är det faktum att avbrott på grund av orsak "J" (ej progression) väsentligt har gått ned. Elever som har flera F-betyg får avvakta nya SFI-studier sex månader. Detsamma gäller elever med upprepade avbrott som inte kan uppvisa relevant intyg för orsak till avbrotten. Det har alltså varit en tydlig ambition att inte låta elever fastna i ändlösa SFI-studier som ändå inte leder till utveckling, vilket nu tycks börja ge resultat.

Ett lite mindre positivt inslag är den fortfarande relativt höga andelen avbrott på grund av inaktivitet, "I". Input från lärarnas analys är att man uppmärksammat detta problem och eftersträvat en bättre kommunikation för att stärka närvaron och trivseln. Elevsamtal och erbjudande om stöd innan avskrivning är element som man hoppas ska kunna motverka denna typ av avbrott framgent.

### Avbrott kurser på grundläggande nivå

#### Antal avbrott kurser på grundläggande nivå i egen regi, orienteringskurser exkluderade

Period	Kvinnor	Män	Totalt
V18	25	43	68
H18	24	32	56
V19	28	30	58
H19	35	27	62
V20	28	19	47
H20	25	17	42
V21	34	16	50
H21	32	13	45

Avbrotten ligger i snitt runt en fjärdedel med vissa variationer. Båda perioderna under 2020 uppvisar färre avhopp, där färre än var femte elev avbröt sina kurser. Benägenheten att avbryta kurserna är något högre hos männen än

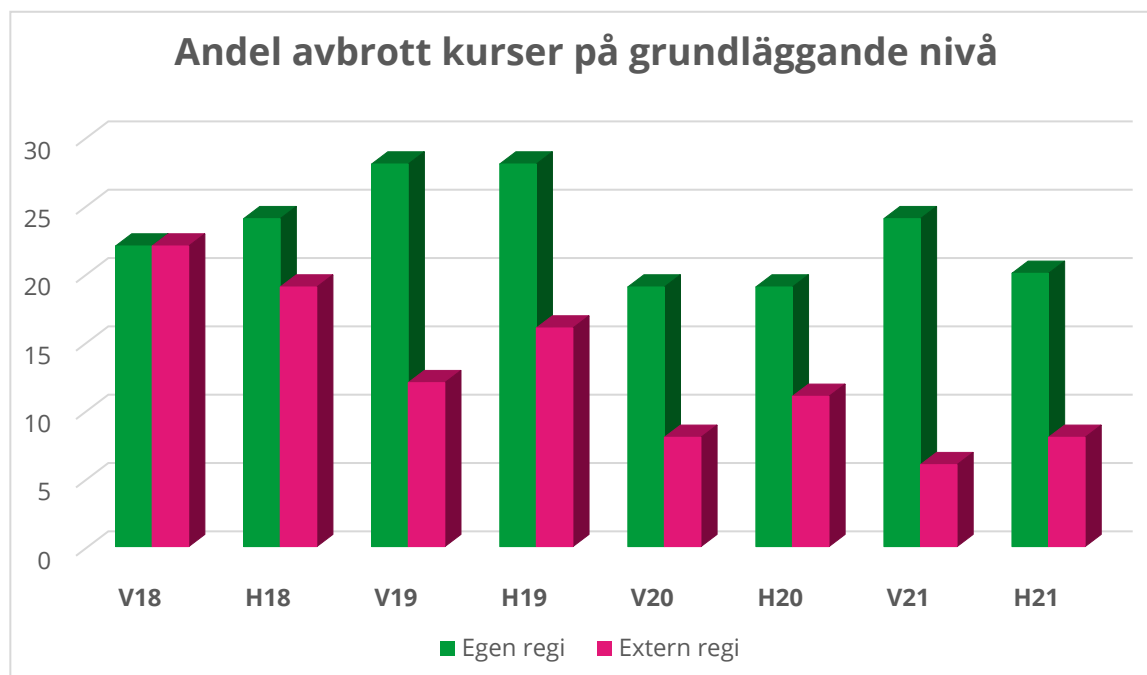


hos kvinnorna, vilket följer det resultatmässiga mönstret där kvinnorna generellt har fler godkända betyg än männen.

#### Antal avbrott kurser på grundläggande nivå i extern regi

Period	Kvinnor	Män	Totalt
V18	13	25	38
H18	17	22	39
V19	9	23	32
H19	30	18	48
V20	10	5	15
H20	9	10	19
V21	4	6	10
H21	2	3	5

Avbrotten ligger generellt lägre i extern regi andelsmässigt i förhållande till hur det ser ut för de grundläggande kurserna i egen regi. Detta åskådliggörs med all tydlighet i diagrammet nedan. Värt att ha i åtanke är dock att de totala antagningsvolymerna i extern regi sjunkit mycket de senaste perioderna.



Skillnaden i andelen avbrott mellan kurser i egen respektive extern regi är signifikant. Förhoppningen är att den ökade flexibiliteten för kurser anordnade av Viadidakt internt ska bidra till en minskning av andelen avbrott av påbörjade kurser på grundläggande nivå.

Lärarna lyfter fram de nya nivåplaceringstesten i sin analys av avbrotten som en faktor som man bedömer kan komma att ha en minskande effekt på antalet avbrott. Vidare beskrivs att skolan och personalen bör satsa mer på stödjande åtgärder som kan behålla eleverna i studier. Exempel som nämns är tillgång till fler låneböcker, utökat IT-stöd, samt erbjuda mer handledning.

### Antal avbrott samt orsakskategorier för samtliga på grundläggande nivå i egen regi

Avbrottsorsak	V18	H18	V19	H19	V20	H20	V21	H21
A	0	0	0	12	8	11	9	7
G	0	0	0	3	0	1	2	0
I	0	0	0	15	8	15	26	6
J	0	0	0	8	0	1	2	2
K	0	0	0	4	1	6	3	3
M	0	0	0	0	0	0	0	0
O	0	0	0	3	4	3	1	1
Q	0	0	0	7	3	2	6	6
R	0	0	0	0	0	0	3	3
S	0	0	0	3	1	0	0	0
U	0	0	0	5	8	3	6	6
Y	0	0	0	0	1	0	0	0
Z	0	0	0	6	23	10	6	6
Ej angiven	86	74	89	19	1	1	1	1
<b>Totalt</b>	<b>86</b>	<b>74</b>	<b>89</b>	<b>85</b>	<b>57</b>	<b>53</b>	<b>65</b>	<b>41</b>

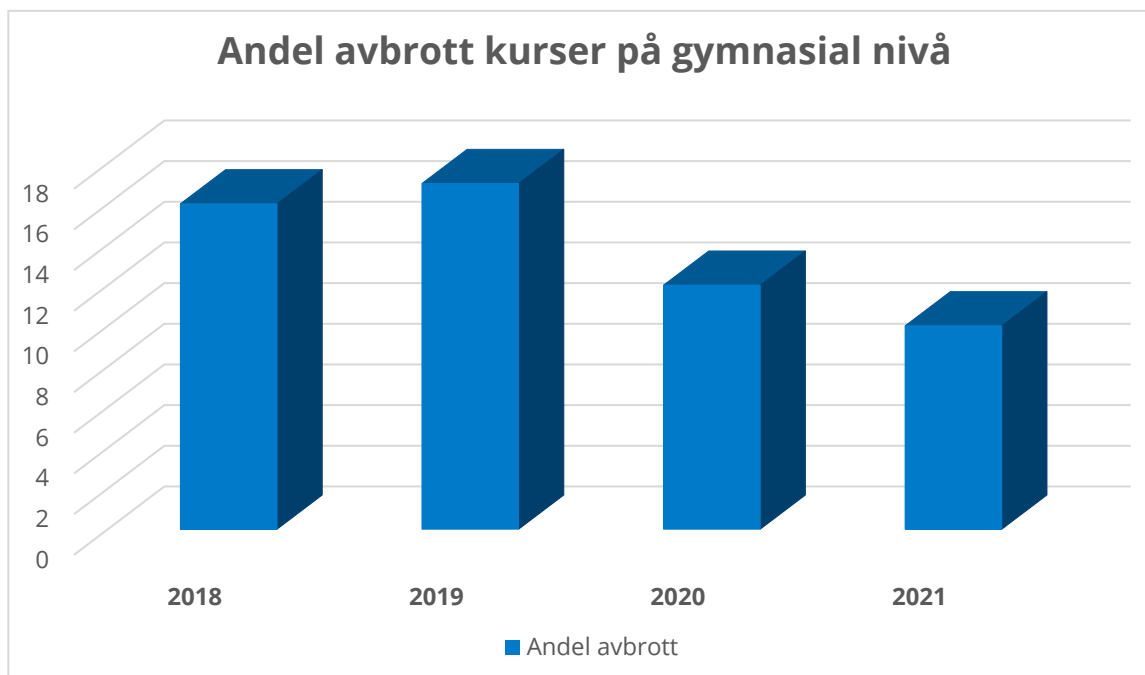
Diskrepansen för det totala antalet avbrott i förhållande till tidigare tabell är beroende av att här är även orienteringskurserna inkluderade vilket ger en högre totalsumma. På samma sätt som för SFI är perioderna V18, H18 och V19 svåra att jämföra med övriga när det gäller orsakerna till avbrotten då avbrottsorsaken sällan dokumenterades under dessa perioder.

I analysen av avbrotten för de grundläggande kurserna i egen regi lyfter lärarna fram orsakskategorin "I" (inaktivitet) som något förhöjd under 2021 och särskilt då under våren. Som orsak till detta tror man att direkta och indirekta samband med Covid-19 har haft en stor betydelse för ökningen.

### Avbrott kurser på gymnasial nivå

År	Kvinnor	Män	Totalt
2018	408	296	704
2019	427	265	692
2020	357	263	620
2021	440	288	728

Vid en första anblick kan det se ut som att antalet avbrott ökat kraftigt under 2021 men i förhållande till de ökade verksamhetsvolymerna har de istället minskat. Se diagram på nästa sida för få en tydligare överblick över andelen avbrott.



Trenden är positiv med en nedgång av andelen avbrott samtidigt som att totalvolymen av startade kurser har ökat. Till skillnad från de andra skolformerna där avbrottsfrekvensen tendensiöst ökade med stigande volymer så tycks inte detta gälla för kurserna på gymnasial nivå.

#### Avbrott för kurser inom yrkesutbildningar på gymnasial nivå

År	Kvinnor	Män	Totalt
2018	3	2	5
2019	2	2	4
2020	6	4	10
2021	70	52	122

Det stora hoppet i antalet avbrott mellan 2021 och tidigare år beror till största delen på en teknikalitet. Siffran för 2021 är mer rättvisande och de tidigare åren speglar en alltför låg avbrottsfrekvens. Detta är beroende av tidigare rutin att i samband med avbrott på en kurs inom yrkesutbildning så togs normalt kodningen för yrkesvux och lärlingsutbildning (Y8/LU) bort ur ärendehanteringssystemet Alvis vilket medfört en viss bias när statistik sedan plockats ut. Jämförelsesiffrorna för 2021 blir därför troligen mer relevanta nästa år när även siffrorna för 2022 kommer att tas ut enligt den nya och mer med verkligheten överensstämmande rutinen.

Avbrottsfrekvensen är trots detta väldigt låg för de yrkesinriktade kurserna och ligger under de allmänna gymnasiala kurserna. Inget särskilt diagram för detta är framtaget då det inte bedömts tillföra rapporten något. Mer detaljerad info om avbrotten finns i bilagan.

Avbrottsorsakerna på kurserna på gymnasial nivå är i normalfallet inte kända då kurserna bedrivits i extern regi där avbrotten ofta meddelas med en viss fördröjning och sällan med en förklaring till själva avbrottet. Eventuellt är detta något Vuxnas lärande skulle kunna efterfråga i större utsträckning för att få en bättre bild av varför avbrotten sker och hur detta ser ut på en aggregerad nivå. Av ovanstående anledning förevisas därför här ingen tabell över avbrottsorsakerna. Vuxnas lärande har dock tagit in översikt av avbrotten från de största externa anordnare vilka stod för ungefär hälften av de totala avbrotten på gymnasial nivå, 349 stycken under 2021. Av dessa var en majoritet ej angiven orsak, 238 stycken vilket speglar att detta är område som behöver belysas mer. Med den tydligare halvårsvisa uppföljningen med de externa anordnarna som tas i bruk under 2022 förväntas denna kunskap kunna öka. Det kommer därför att finnas anledning att återkomma i frågan i nästkommande årsrapport.

# Uppföljning och analys av elevernas upplevelser

I november 2021 genomfördes en digital enkät i egen regi inom vuxenutbildningen på Viadidakt. 251 personer besvarade enkäten varav 158 var kvinnor och 85 män samt 8 som avböjt att besvara frågan. Under 2020 inkom 198 svar så underlaget denna gång var något bredare.

Ur ett trygghetsperspektiv hade resultatet förbättrats något under 2021. Färre elever uppgav att de hade känt sig trakasserade eller upplevt att andra blivit det i jämförelse med året innan. Mer än 83 % angav att de alltid känner sig trygga i skolan vilket även det är en förbättring.

På några områden fanns dock även försämringar. Exempelvis svarade 80% att de kan rekommendera skolan till andra vilket är en försämring från resultatet 2020 där motsvarande siffra var 90%. Arbetslagen på Vuxnas lärande har jobbat med att analysera enkäten för att komma fram till vad försämringen kan bero på och även kommit fram med en del förslag för att vända detta till nästa år. Gemensamt för flera av de orsakssamband som anges är att det är en mix av externa och interna faktorer men man menar samtidigt att det är svårt att dra långtgående slutsatser då många parametrar är okända. Återkommande är att 2021 varit ett speciellt år, vissa arbetsgrupper har gått kort om personal vilket även kan ha påverkat elevernas upplevelser. Kurser på gymnasial nivå har endast skett på distans vilket medfört ett större glapp och färre kontaktytor mellan elev och Viadidakt. Inom flera utbildningar förekom många lärarbyten, gruppändringar och schemaändringar vilket kan ha inverkat negativt på elevernas upplevelse av verksamheten.

För att motverka ovanstående utveckling har anförts insatser som att möta eleverna tidigare och integrera dem i den egna undervisningen så det verkligen ger en känsla av att det är deras skola. Ge elever möjlighet till inflytande och ha möjlighet att påverka utbildningens upplägg samt förenkla den information Vuxnas lärande lägger ut på hemsidan och på interna skärmar för att undvika missförstånd tror man är faktorer som skulle kunna vara positiva.

En annan aspekt där resultatet har försämrats i jämförelse med tidigare år är frågan om eleverna vet till vem de ska vända sig om något inte är bra i skolan eller med deras studier. Föregående år var siffran 78 % medan den för 2021 hade gått ner tio procentenheter till 68 %. De skäl som personalen tror att detta beror på är bland annat att den mänskliga kontakten har varit mindre under året. Svårare att få tag i vissa yrkesgrupper samtidigt som mer info har hänvisats till att söka digitalt, vilket inte alla elever behärskar.

För att förbättra denna siffra tänker flera arbetslag att personalen behöver bli mer tillgänglig, vilket nu borde ha bättre förutsättningar än tidigare. Exempel på detta från arbetslagen är att ha dörren till arbetsrummet öppen när möjlighet finns att besvara spontana frågor. Lämna ut tydligare information vid kursstart och gärna då med stöd av bilder för att ge elever som är svaga i svenska bättre möjlighet till förståelse. Bjuda in kurator och studie- och yrkesvägledare för att berätta om vilken hjälp man kan få under sin tid vid skolan.

Det tredje området som har fått sämre siffror än tidigare är elevernas medvetenhet om likabehandlingsplanen. 2021 svarade cirka 70 % av eleverna att de vet att skolan har en likabehandlingsplan och cirka 58 % vet vad likabehandlingsplanen innehåller. I elevenkäten 2020 svarade cirka 83 % av eleverna att de vet att skolan har en likabehandlingsplan och cirka 74 % svarade att de vet vad likabehandlingsplanen innehåller. Detta innebär en ganska kraftig försämring. Arbetsgrupperna hade dock svårt att direkt sätta fingret vad orsaken till försämringen kunde bero på men anförde återigen att det gångna årets utmaningar medförde att prioriteringar var nödvändiga och att detta var ett område som kanske därför föll bort lite i förhållande till tidigare år.

Man ser dock positivt på att detta har uppmärksammats och en hel del åtgärder har redan beslutats för att likabehandlingsplanen ska få en högre prioritet, bland annat kommer den finnas i förenklad form på flera språk vilket säkerligen kommer att medge en högre medvetenhet hos flera av eleverna. Förslag har även framkommit att den bör förekomma i fler sammanhang, kanske delas ut på papper så alla får ett eget exemplar fysiskt, finnas på väggarna i klassrummen, göra planscher eller en film osv.

Under sommaren 2021 testades även en enkät som gick ut till elever hos de externa anordnarna. Enkäterna hade dock olika utgångspunkter och är därför inte jämförbara med varandra. Under 2022 kommer denna att utvecklas

vidare och tanken är att den ska bli ett löpande inslag med jämförbara frågor över tid för att skapa en bättre bild av elevernas upplevelser hos de externa anordnarna.

Det som bland annat framkom i denna provenkät var missnöje med att byta studieanordnare. Många elever uppfattade att deras tidigare anordnande skola hade mer lättbegripliga lärplattformar, enklare att komma i kontakt med, etc. 2021 var ett förändligt år och med den nya upphandlingen som trädde i kraft medförde detta också byte av anordnare för många elever. Detta är en erfarenhet som kan vara värd att ta med sig vid liknande förändringar nästa gång. Vanans makt är stor och har man hittat ett studiesätt som fungerar vill man ogärna bryta detta. Det kan därför finnas ett behov av att när byten sker underlätta det så mycket som möjligt genom att informera eleverna tydligt, det kan annars finnas en risk att eleven tycker att denne behandlas dåligt av såväl den nya externa anordnaren samt av Vuxnas lärande som huvudman vilket vore olyckligt.

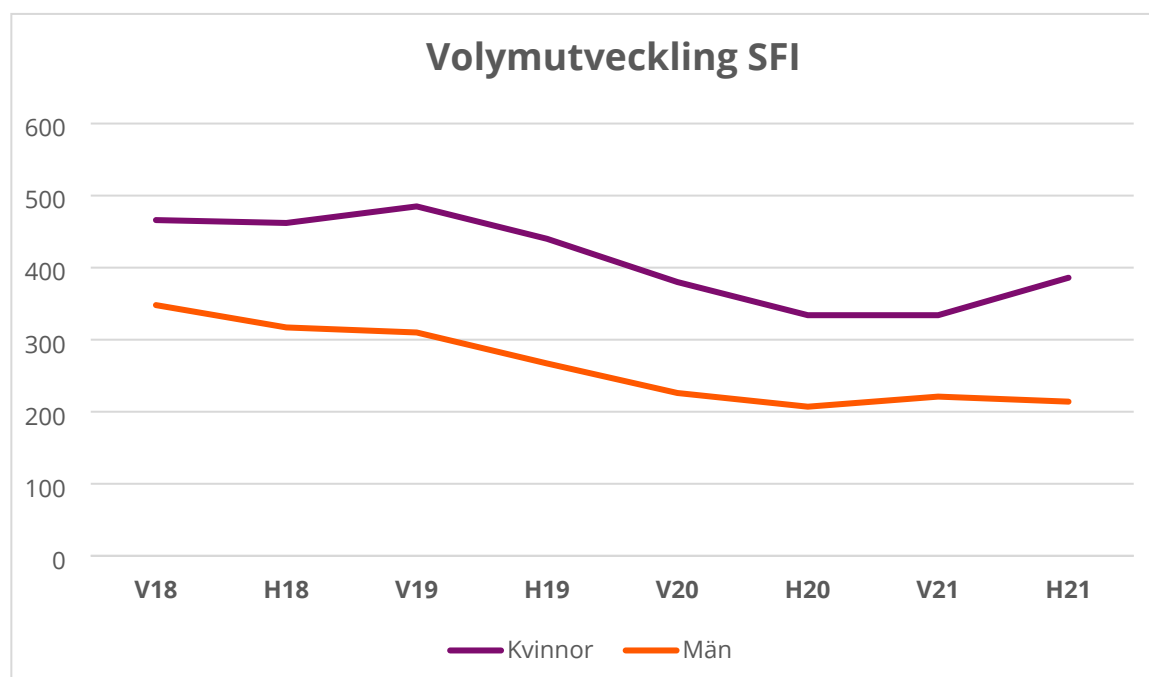
# Verksamhetsvolymer

SFI

Aktiverade kurser SFI unika elever/period

Period	Kön	Antal/kön	Totalt
V18	Kvinna	466	814
V18	Man	348	
H18	Kvinna	462	779
H18	Man	317	
V19	Kvinna	485	795
V19	Man	310	
H19	Kvinna	440	707
H19	Man	267	
V20	Kvinna	380	606
V20	Man	226	
H20	Kvinna	334	541
H20	Man	207	
V21	Kvinna	334	555
V21	Man	221	
H21	Kvinna	386	600
H21	Man	214	

Efter att volymerna har fallit under några år tycks de nu ha stabiliserats sedan våren 2020. Kvinnorna är fler till antalet och storleksförhållandet håller sig tämligen konstant vilket syns i diagrammet nedan.

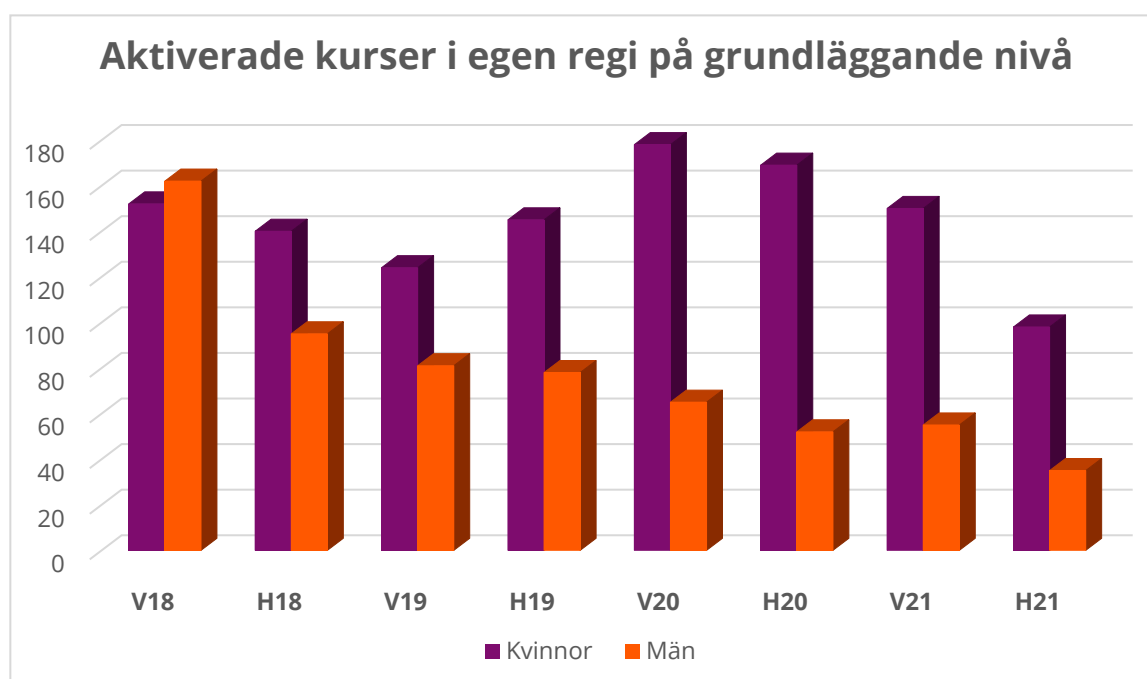


Båda kurvorna har rört sig sakta nedåt för att sedan plana ut och divergerat något. Volymförhållandet över tid mellan kvinnor och män har varit att kvinnorna utgjort drygt 60 % av totalvolymen, med vissa smärre variationer över tid.

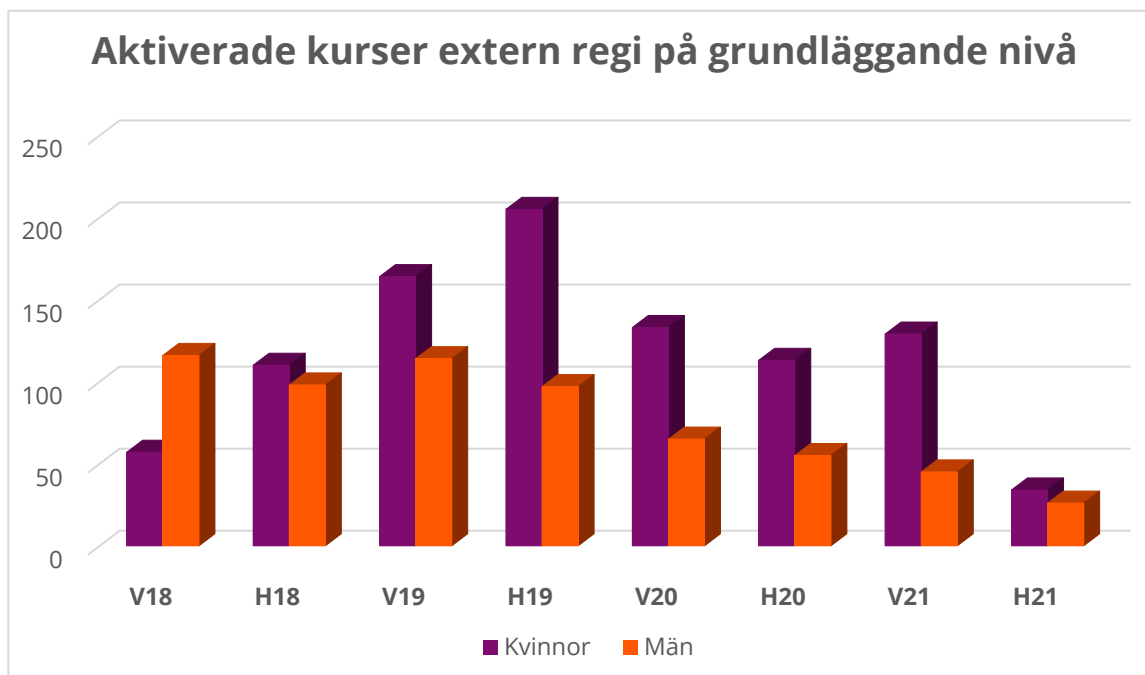
I dagsläget finns på dessa volymnivåer inget behov av placering i kö. De elever som söker inom den stipulerade ansökningsperioden inför varje start erbjuds alltså alltid plats. Under 2021 har möjligheten att läsa SFI på kvällstid tagits bort för de lägre nivåerna A och B. Anledningen till detta är att eleverna har haft svårt att tillägna sig kunskaperna på ett tillfredsställande sätt på dessa nivåer. Kvällsstudier finns kvar som möjlighet på nivå C och D där man nått en annan studiemognad. Intresset för att studera kväll har varit relativt stort vilket är en bra möjlighet för de elever som har en annan huvudsaklig sysselsättning. I undantagsfall har det även funnits möjlighet att studera SFI på distans hos extern anordnare. Dessa volymer är dock obefintliga varför de inte har presenterats här.

## Grundläggande nivå

På grundläggande nivå har den långsiktiga trenden varit att volymerna faller. Mellan vissa perioder har dessa fall varit mer dramatiska vilket åskådliggörs i diagrammet nedan. 2021 har varit lite av ett experimentellt år där nya grepp har testats för att öka flexibiliteten och göra Viadidakt mer attraktivt på grundläggande nivå. Än så länge har detta inte fått något synligt genomslag på volymerna men förhoppningen är att det på längre sikt ska ge en positiv effekt.



I diagrammet ovan blir det tydligt att det primärt är männens volym på de grundläggande kurserna som har minskat. Kvinnorna har en mer fluktuerande trend medan männens är klart nedåtgående. Parallella iakttagelser kan göras i nedanstående diagram där trenderna är likartade även hos externa anordnare. Den allmänna trenden är nedåtgående, men kraftigare och mer stringent hos männen i jämförelse med kvinnorna. I de analytiska diskussioner som förts har det bland annat framkommit från lärarhåll att kvinnorna tenderar att verka vara mer studiebenägna. Detta medan männen å sin sida lättare tycks få sysselsättning efter SFI och därför i mindre utsträckning läser vidare om de istället har möjlighet till praktik eller arbete.



### Aktiva kurser på grundläggande nivå i egen regi, orienteringskurser exkluderade

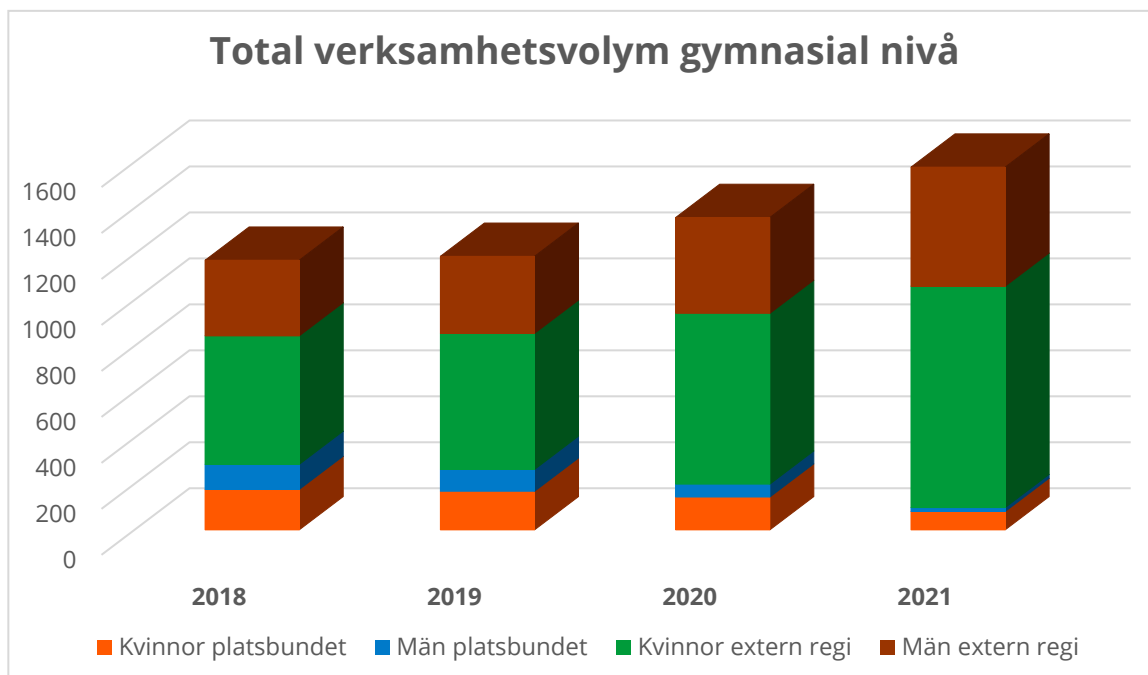
Period	Kön	Antal/kön	Totalt antal
V18	Kvinna	152	<b>314</b>
V18	Man	162	
H18	Kvinna	140	<b>235</b>
H18	Man	95	
V19	Kvinna	124	<b>205</b>
V19	Man	81	
H19	Kvinna	145	<b>223</b>
H19	Man	78	
V20	Kvinna	178	<b>243</b>
V20	Man	65	
H20	Kvinna	169	<b>221</b>
H20	Man	52	
V21	Kvinna	150	<b>205</b>
V21	Man	55	
H21	Kvinna	98	<b>133</b>
H21	Man	35	

På lite längre sikt bör ambitionen att få in fler elever till studier på grundläggande nivå i egen regi börja resultera i uppåtgående volymer. En faktor som har iakttagits och fått ett ökat fokus är genomströmningen på SFI. Volymerna är där inte lika höga som tidigare år och även om det finns en viss eftersläpning så påverkar detta indirekt volymerna även på den grundläggande nivån. Att få fler elever godkända på SFI och öka intresset för de grundläggande kurserna är därmed ett viktigt element under 2022 för att försöka vända trenden med de nedåtgående volymerna.

### Gymnasial nivå

Under 2021 hade Viadidakt Vuxnas lärande inga egna kurser på gymnasial nivå med undantag för orienterande stödjande kurser. Detta illustreras av en krympande andel platsbundna kurser medan de externa har vuxit. Diagrammet nedan visar samtliga påbörjade kurser på gymnasial nivå utifrån unika individer. Till skillnad från volymerna på grund och SFI är trenden här tvärt om den motsatta med en stigande totalvolym.





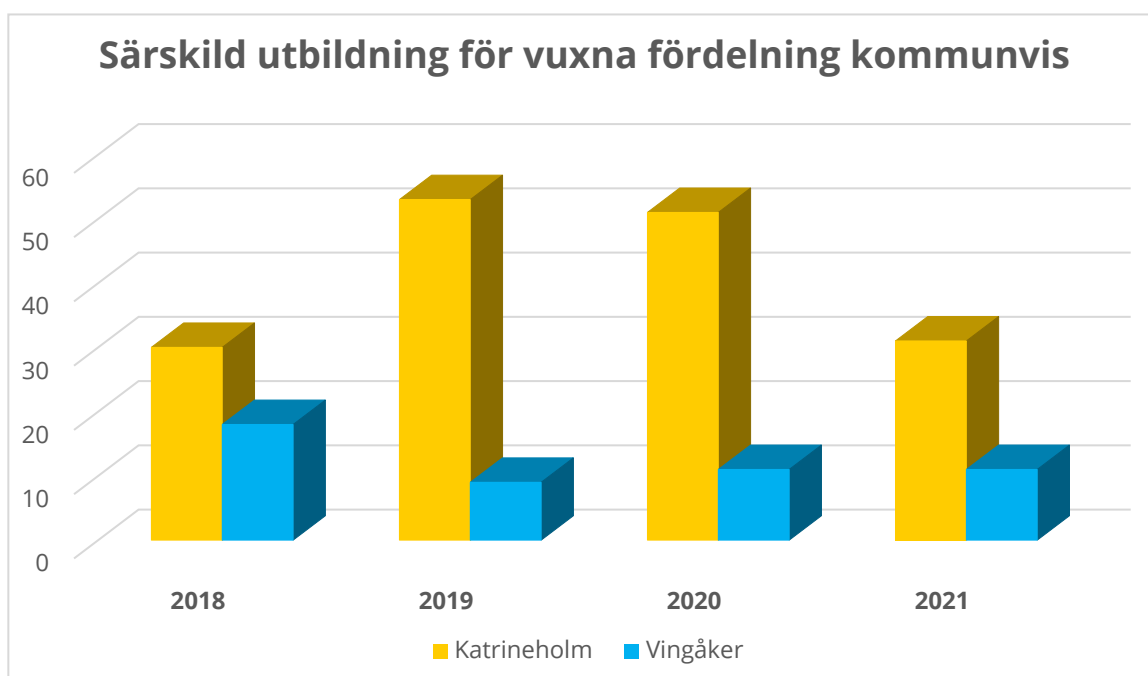
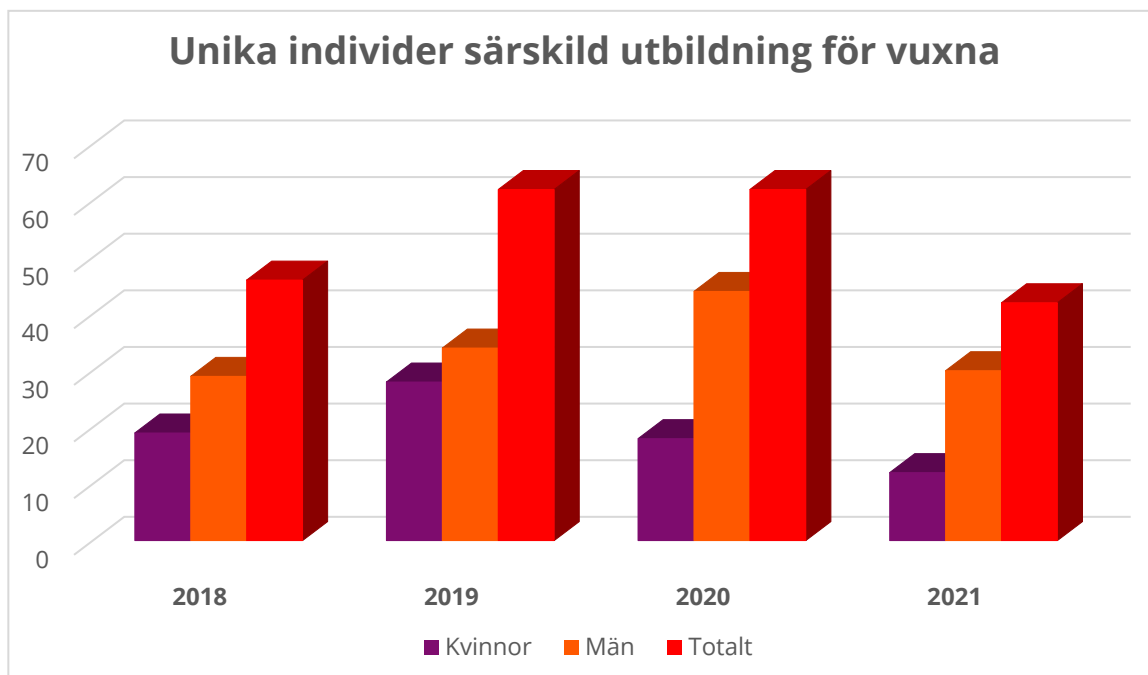
Andelsförhållandena är liknande övriga inriktningar, där fler kvinnor än män studerar och även om volymerna för båda vuxit så är storleksförhållandet mellan dem proportionerligt ganska konstant. Tittar man isolerat på den platsbundna andelen så har dock männen minskat mer. En gissning vad detta kan bero på är att fler kvinnor är benägna att använda sig av Viadidakts stödjande verksamhet i form av orienteringskurser, då det endast är sådana som erbjudits på gymnasial nivå platsbundet under 2021.

En trolig förklaring till att den totala volymen stigit under 2021 skulle kunna vara det faktum att Viadidakt erbjudit tätare starter vilket verkar ha attraherat fler elever att söka och börja läsa på gymnasial nivå. Detta kommer att analyseras och följas upp under 2022. Skulle diagrammet ovan ha med samtliga starter och inte enbart tittat på unika individer skulle skillnaden blivit ännu större. Ovanstående tillvägagångssätt får dock anses vara mer rättvisande då de täta starterna medgav fler ändringar från elevernas sida genom avbrott och senare återgång till samma kurs. Rent volymmässigt hade det varit korrekt, men gjort det mindre jämförbart med tidigare år varför Vuxna lärande här valt att utgå från unika individer på respektive kurs.

## Särskild utbildning för vuxna

Under andra halvan av 2021 återintegrerades den särskilda utbildningen för vuxna i det samlade ärendehanteringssystemet vilket medgav enklare uppföljning och möjlighet till jämförelse över tid på ett mer strukturerat sätt.

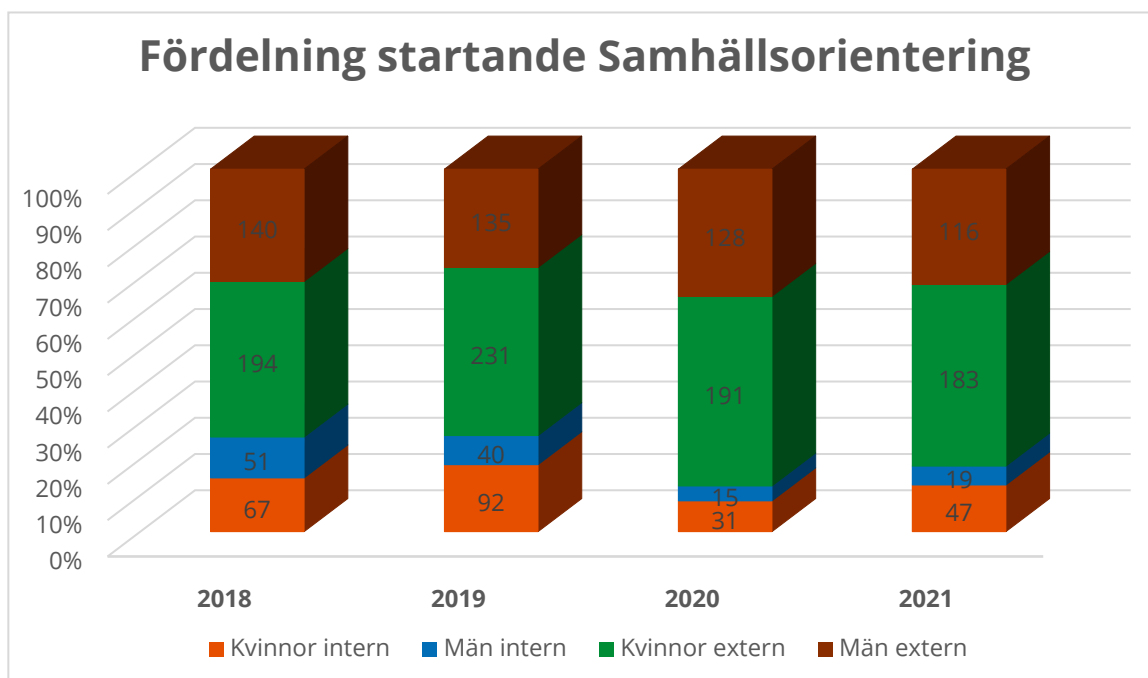
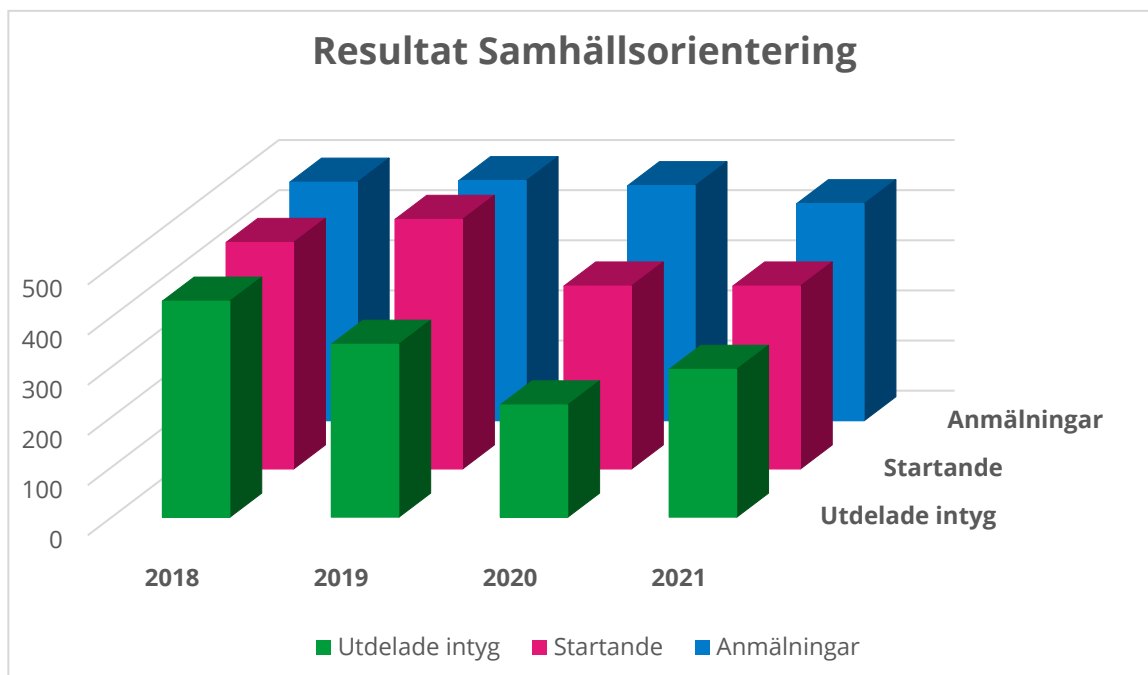
I relation till tidigare år har de senaste årens volymer stigit och sedan planat ut. Smittspridningssituationen har dock påverkat verksamheten och medfört periodvisa nedstängningar av verksamheten. Under 2019 och 2020 låg antalet elever stabilt på ungefär 60 individer. Under 2021 blev dock genomslaget av pandemin större på denna del av undervisningen och volymen sjönk ganska kraftigt.



Till skillnad från inom övriga utbildningsslag är här männen starkare representerade än kvinnorna. Särskilt tydligt har detta varit under de två senaste åren. Volymen av elever i Vingåker har förhållit sig mer stabil i jämförelse med Katrineholm. Störst differens mellan kommunerna var under 2019 och 2020 då eleverna hemmahörande i Katrineholm var cirka fem gånger fler. Det gångna året med nedstängda verksamheter ledde dock till att inte hela utbudet inom utbildningen startade upp som planerat vilket medförde ett lägre deltagarantal framförallt i Katrineholm.

## Samhällsorientering (SO)

Samhällsorienteringens volymer har varit ganska stabil över tid men med en liten nedgång i antalet anmälningar under 2021, procentuellt har den största minskningen varit intern. Ser man till antalet startande under 2021 så blir det på exakt lika många som året dessförinnan. Antalet utdelade intyg har succesivt sjunkit med bottennoteringen 2020 och har därefter vänt upp något under 2021.



I likhet med övriga utbildningar är kvinnorna fler än männen och proportionerna håller sig ganska konstanta även vid volymförändringar, i genomsnitt är andelen kvinnor drygt 60 %. I diagrammet ovan framgår det tydligt att det primärt är interna deltagare som har minskat sin relativa andel utifrån det totala antalet startande. Totalvolymen har även den minskat de senaste två åren från toppnoteringen 2019 där antalet startande var 498 individer för att sedan gå ner till 365 startande individer 2020 respektive 2021. Volymsänkningen bör kunna förklaras med den minskade invandringen de senaste åren då samhällsorienteringen är inriktad mot nyanlända.

<b>Modersmål</b>	<b>2018</b>	<b>2019</b>	<b>2020</b>	<b>2021</b>
Arabiska	110	93	79	85
Badinani	5	8	0	0
Dari	50	55	46	23
Engelska	18	18	15	42
Franska	0	7	5	3
Kurdiska	12	20	4	9
Lätt svenska	0	0	0	1
Kurmanji	19	11	0	0
Pashto	11	1	10	0
Persiska	38	21	20	28
Ryska	22	11	3	17
Somaliska	55	70	27	22
Swahili	17	19	23	34
Tigrinja	78	73	69	110
Turkiska	0	0	0	16

Den språkliga fördelningen har förändrats lite över tid. De största förändringarna under 2021 i jämförelse med tidigare år är ökningen av gruppen med engelska, tigrinja och turkiska som modersmål. Detta medan gruppen med dari och somaliska har minskat. De lite mindre språken badinani, kurmanji och pashto har inte haft någon deltagare alls under 2021.

# Verksamhetens förutsättningar

## Organisation och styrning

Organisationen jobbar strukturerat med arbetslagsledare där träffar sker varannan vecka tillsammans med ledning. Nytt för 2021 är att även administrationen är representerade i gruppen av arbetslagsledare utifrån sin profession. Interna möten inom respektive arbetslag löper varannan vecka där informations spridning sker från vad som beslutats vid föregående arbetslagsledarmöte och även frågor som remitterats vidare till arbetslagen för synpunkter. Arbetslagsmötet å sin sida tar fram förslag på frågor som behöver dryftas på en övergripande nivå och då senare behandlas på kommande arbetslagsledarmöte.

Förstelärare har fått uppgiften att driva den pedagogiska utvecklingen inriktad mot en ökad digitalisering. Dessa har även ett ansvar för att jobba med det kollegiala lärandet och har gjort ett flertal insatser inom området under det gångna året vilket kommer att fortsätta även under 2022.

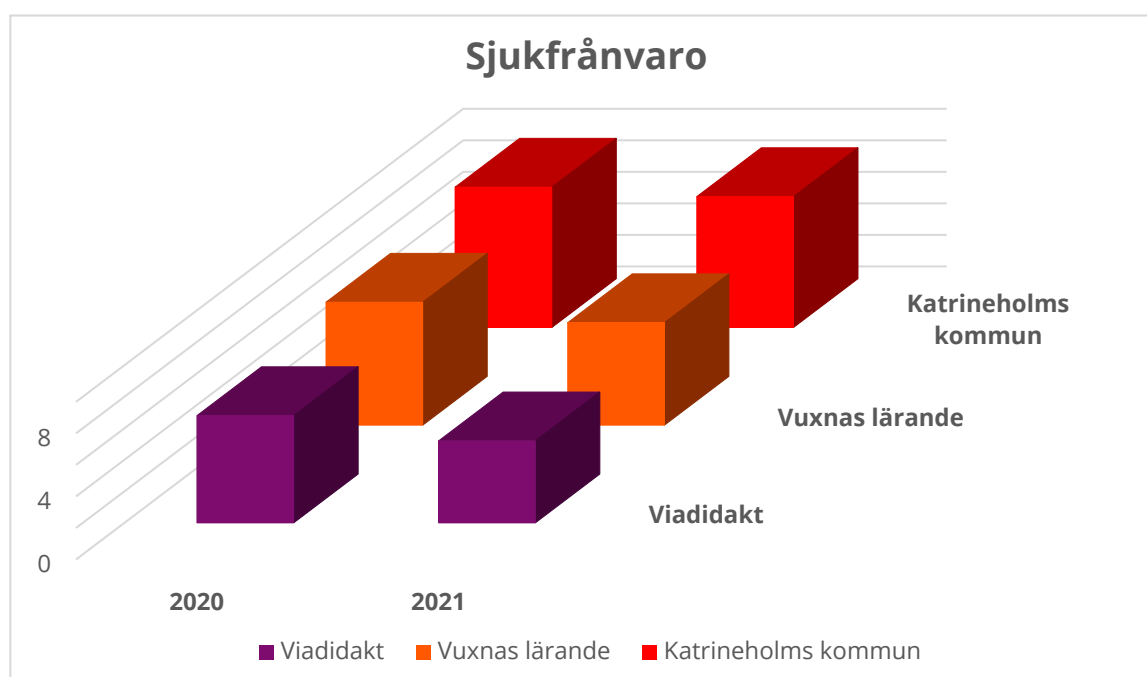
Avlastning av rektor kommer att ske genom rekrytering av ytterligare en biträdande rektor med ansvarsområde SFI, denne kommer att tillsättas under våren. Mer om personella resurser nedan.

## Medarbetare och resurser

Under 2021 var organisationen stora delar av året underbemannat på studie- och yrkesvägledarsidan. Det har varit utmanande att rekrytera och det är först mot årsskiftet som det kan anses varit fullbemannat. Detta har medfört en hård belastning för de studie- och yrkesvägledare som varit tjänst under den svårare perioden och ledde även till längre svarstider för de elever som sökte kontakt. Förutsättningarna på den sidan ser dock mycket positiv ut nu för 2022 och kan förhoppningsvis ge andra goda effekter som ökat antal studerande och nöjda elever i stort.

Speciallärare har anställts som en extra satsning. Handläggarsidan utökades med en medarbetare under sommaren då antalet arbetsuppgifter växte. Under hösten avslutade en av dessa sin anställning vilket innebar att även handläggarna gått en person kort under senare delen av året. Ny rekrytering har dock skett och även här ser förutsättningarna goda ut för en fortsatt effektivisering och kvalitetshöjning under 2022.

Resultaten från medarbetarundersökningen har gått igenom av ledning och börjat analyseras av personalgrupperna. Förbättringsområdena är identifierade och arbetet med att ta fram en ny handlingsplan har inletts. Vuxnas lärande arbetar utifrån ett strukturerat kalendarium som har till syfte att få planeringen av utbildningar, möten, uppföljningar etc. tydligare vilket skapar bättre förutsättningar för effektivitet och mindre behov av hastiga ad hoc-lösningar.



Statistiken för sjukfrånvaron 2021 var svagt positiv i förhållande till 2020. Både Viadidakt som helhet och Vuxnas lärande separat ligger lite under kommunen som helhet när det gäller sjukfrånvaron hos de tillsvidareanställda. Under 2021 sjönk den totala sjukfrånvaron hos Vuxnas lärande till 6,5 % från 7,8 % 2020. I diagrammet ovan beskrivs ingen uppdelning mellan män och kvinnor men det finns en könsmässig skillnad i sjukfrånvaron generellt där kvinnorna har en högre procentuell sjukfrånvaro och denna gäller för samtliga tre nivåer. Positivt är dock att sjukfrånvaron i allmänhet har sjunkit könsberoende.

## Samlad nulägesanalys

2021 var ett år format av pandemin och snabba omställningar utifrån ändrade yttre förutsättningar genom de smittskyddsrekommendationer som rådde. Trots, eller kanske just beroende av detta faktum präglades verksamheten inom Vuxnas lärande av ambitionen att ställa om till en mer flexibel och modern plattform för lärande. Fler datorer har köpts in för att möjliggöra att fler elever skulle kunna tillgodogöra sig studierna på distans. Fortsatt arbete mot en ökad digitalisering där främst de tre förstelärarna har uppdraget att driva utvecklingen internt hos Vuxnas lärande.

Det finns fortfarande många utmaningar men också en god planering för att förbättra resultaten. Några av de större förändringarna är den nya stödverksamheten som Vuxnas lärande hoppas ska kunna ge ett mer samlat grepp och hjälpa de elever som är i behov av stöd för att nå upp till studiemålen för godkända resultat. Vuxnas lärande har sökt medel för lärcentra även detta år. Under 2022 har Vuxnas lärande även en IT-resurs anställd i ett år för att hjälpa elever med olika IT-frågor. Satsningen på ytterligare en biträdande rektor kommer att ha ansvarsområde SFI och samhällsorientering vilket kommer att kunna medge mer närvaro mot dessa grupper samt avlasta rektor. För SFI har en ny Alfa-kurs startat för de elever som behöver stärka sin svenska innan ordinarie SFI påbörjas.

De kontinuerliga starterna med kursstarter varje vecka som testades under 2021 på gymnasial nivå kommer under 2022 att återgå till starter var femte vecka. Testet kommer dock att fortsatt utvärderas då det medförde en ökad anpassbarhet till elevernas önskemål och ökade verksamhetsvolym. Under hösten 2022 är det planerat att ta tillbaka en del av kurserna på gymnasial nivå i egen regi. De är även planerat att kunna erbjuda undersköterskeutbildning på plats i Katrineholm som komplement till den externa distansutbildningen.

Rutiner har upparbetats med de externa anordnarna där många var nya under det gångna året vilket alltid medför en viss inkörningsperiod. Förutsättningarna är därmed nu bättre för snabbare kommunikation, förståelse för varandras arbetssätt osv. vilket alla är faktorer för en ökad kvalitet och förhoppningsvis även kommer att upplevas av skolans elever.

Den nya betygsstegen på grundläggande nivå samt SFI har mottagits positivt av lärarkåren och bör leda till en förenklad betygsprocess vilket i förlängningen kan ha en motverkande effekt på den spretighet i betygsättningen som förekommit under 2021.

## Planerade förbättringsåtgärder för 2022

Ett stärkt fokus på utvärdering av de externa aktörernas utbildningar är en tydlig ambition för att skapa Vuxnas lärande en tydligare bild av hur skolverksamheten bedrivs utanför skolans väggar. Detta innebär såväl resultatuppföljning, elevernas trivsel och andra element som kan vara av betydelse att ha kunskap om. I dagsläget finns ingen samlad bild och det är av vikt att detta förbättras för att kunna följa upp utbildningarnas kvalitet och att kunna jämföra mot de kravställningar som upphandlingen stipulerar. I slutledet handlar det om elevernas faktiska kunskaper och vilken kompetensförsörjning Vuxnas lärande som skola kan erbjuda. Detta är av betydelse för eleverna, men också framtida arbetsgivare vilket innebär en samhällelig angelägenhet på en högre nivå.

Lärarkåren har efterfrågat varför så många elever anmäler sig till kurser som dessa sen ej påbörjas. De eleverna följs sällan upp och en kommentar nämns att detta är något om bör tas upp i den framtida statistiken. Detta är en fråga som inte helt lätthanterlig då uppföljningen av elever som inte aktualiseras av naturliga skäl är svårare att få kontakt med. Inte desto mindre är det en intressant aspekt som bör försöka att angripas då alla anmälningar till kurser som sen ej påbörjas fortfarande ställer krav på planering och tar personella resurser i anspråk, både internt och hos Vuxnas lärandes externa anordnare.

## Rektors slutord

Vuxenutbildningen står ständigt i stora förändringar och omgivningens behov är föränderlig. Arbetsmarknaden har stadigt genomgått strukturförändringar som innebär att kompetenskraven för att kunna erhålla ett arbete har höjts. Arbetstillfällena inom de branscher som tidigare inte ställde krav på utbildning har med tiden minskat.

Effekterna av Coronapandemin har påskyndat förändringar såsom digitalisering och automatisering vilket förstärker de ökade kompetenskraven som har funnits redan innan pandemin slog till. Det ställer stora krav på vuxenutbildningen att möta dessa behov då verksamheten har fått en tydligare roll inom etablering, arbetsmarknad och kompetensförsörjning.

För att möta alla elevers behov har Vuxnas lärande under hösten 2021 påbörjat ett arbete i att utforma ett nytt stödcentrum. Skolan har tidigare haft tre ingångar för skolans elever och det har varit otydligt både internt och externt.

Digitaliseringsresan fortsätter och skolans tre förstelärare arbetar med detta tillsammans med övrig personal. Målet under året kommer att vara att alla elever ska ha digital tillgång till lektionsmaterial.

Vuxnas lärande fortsätter att utöka utbudet av kurser med flexibla lösningar där skolan nu har grundkurser även på distans. Vuxnas lärande kommer även ta hem vissa kurser på gymnasial nivå för att uppfylla behoven som finns bland skolans elever.

Vuxnas lärande arbetar hårt för ett strukturerat arbete där alla känner sig delaktiga. I arbetslagen och på arbetsplatsträffarna ges mycket utrymme till arbetet för medarbetarskapet. På arbetsplatsträffarna handlar det mycket om att analysera skolans medarbetarenkät och komma med förslag att utveckla verksamheten och behålla skolans styrkor.

Vuxnas lärande fortsätter utveckla kvalitetsuppföljningar mot de externa utbildningsanordnarna. Den senaste upphandlingen har nu pågått ett år och flertalet rutiner börjar sätta sig. Granskningen och kvalitetsuppföljningar behöver pågå i en ständig process.





## Anmälan av delegationsbeslut

### Förvaltningens förslag till beslut

Viadidaknämnden lägger anmälan av delegationsbesluten till handlingarna.

### Sammanfattning av ärendet

Redovisning av beslut fattade på Viadidaknämndens vägnar under perioden 2022-02-05 – 2022-04-08.

### Kommunal vuxenutbildning

<b>Ärendegrupp/Ärende</b>	<b>Antal</b>
<b>Mottagande och antagning av elever</b>	
Beslut om att ta emot elev till utbildning på grundläggande nivå eller till särskild utbildning på grundläggande nivå, även från annan kommun	136
Beslut om mottagande och antagning av elev till utbildning på gymnasial nivå eller till särskild utbildning på gymnasial nivå, även från annan kommun	903
Beslut om mottagande av elev till svenska för invandrare, även från annan kommun	135
<b>Sökande till annan huvudman</b>	
Yttrande till annan huvudman om den sökande uppfyller villkoren att delta i utbildning på grundläggande nivå eller särskild utbildning på grundläggande nivå, i de fall ansökan avser utbildning som anordnas av annan huvudman	0
Yttrande till annan huvudman om kommunen åtar sig att svara för kostnaderna för den sökandes utbildning, i de fall en ansökan avser utbildning på gymnasial nivå eller särskild utbildning på gymnasial nivå som anordnas av annan huvudman	15

<b>Ärendegrupp/Ärende</b>	<b>Antal</b>
Yttrande till annan huvudman om kommunen åtar sig att svara för kostnaderna för den sökandes utbildning, i de fall en ansökan avser svenska för invandrare som anordnas av annan huvudman	1
Förklara eleven behörig att delta i utbildning i folkhögskola som motsvarar kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare i samband med beslut om mottagande enligt SL 20 kap. 33 §	0
Beslut om ersättning till folkhögskola som tagit emot elev till utbildning i svenska för invandrare	0
<b>Studiestartsstöd</b>	
Beslut om sökande tillhör målgruppen för studiestartsstöd	5
<b>Upphörande och återupptagande av studier</b>	
Besluta om att utbildningen ska upphöra om elev saknar förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen eller annars inte gör tillfredsställande framsteg.	1
Beslut om att låta elev återuppta studier på grund av att särskilda skäl föreligger. Gäller de fall där beslut tidigare fattats att utbildningen ska upphöra för elev som saknar förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen eller annars inte gör tillfredsställande framsteg.	0
<b>Undervisningens omfattning inom sfi</b>	
Beslut om att sfi för en elev får omfatta mindre än 15 timmars undervisning i veckan, om eleven begär det och det är förenligt med utbildningens syfte.	0

## Meddelanden

### Förvaltningens förslag till beslut

Viadidaktnämnden lägger anmälan av meddelanden till handlingarna.

### Sammanfattning av ärendet

Utdrag ur Viadidaktnämndens diarium över handlingar för perioden  
2022-02-15 – 2022-04-08 finns att tillgå på Viadidakt, Bievägen 1B, Katrineholm.